

MAGYAR LAJKA

Igazgató és felelős szerkesztő:
dr. Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T.**
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr. Gyáriás Elemér**

A nyugati hadszíntéren csak a repülők dolgoztak

Kölcsönös látogatások voltak a hadviselő felek területei fölött. Egy francia és egy német repülőt lelőttek. Német hír szerint egy holland gép átrepült a német birodalom határán

Berlinből jelentik (Német Távírtani Iroda): A nyugati arcvonalon csekély tűzérési zárótűz volt. A légi erő január 13-án tervszerűen és sikeresen folytatta felderítő tevékenységét Franciaország és az Északi-tenger felett. Egy német repülőgép nem tért vissza. A nyugati légvédelmi tűzérési lélelt egy ellenséges repülőgépet, mely felderítő tevékenységet végzett a német birodalmi terület felett. Egy angol repülőgép meg akart támadni egy Észak-Friz szigetet, de bombái a tengerbe hullottak, anélkül, hogy kárt okoztak volna.

Egy holland repülőgép délben átrepülte a német határt és megsértette a birodalom felségjogát.

Párizsból jelentik (Francia hadijelentés): Az éjszaka nyugalomban telt el. Január 13-án vonalaink felett egy ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Hadi építő munkák a Felső Rajnánál

Berlinből jelentik: A Német Távírtani Iroda vasárnapi harcéri magyarázó közleménye szerint a nap folyamán nyugaton nem történt említésre méltó esemény. A Felső-Rajnáánál teljesen nyugodtan telt el a nap. Az ellenséget építő munkálatok közben figyelték meg. A Rajna és Mosel között a felderítők elvégezték minden napos portyázásukat. A felderítő tevékenység által előidézett helyi tűzérési zavaró tűzön kívül az ellenség jelentéktelen mértékben lőtte itt-ott az előterepet. A Mosel felől megélénkült légi tevékenység Sankt Ingbertnél működésbe hozta a német légharító ágyukat és az ellenségnek egy repülőgépet lelőttek. A német

légiere Franciaország és az Északi-tenger felett teljesítette a kapott megbízást.

Az angol repülők Kelet-Németországban, franciák Dél-Németországban. A németek is messze berepültek Franciaországba

Párizsból jelentik: A francia magyarázó közlemény utal arra, hogy míg a szárazföldön semmi változás nem állt be a harcokban, a le-

vegőben ismét kiujultak a hadműveletek, a távolsági felderítések. Az angol tengeri haderő Kelet-Németország és a német öböl felett végzett tevékenységén kívül francia felderítők is átrepültek Dél-Németország felett. A repülők a harcér felett és az arcvonal mögött is sok fényképet készítettek. Vadászipülőgépek is nagy számban emelkedtek a levegőbe. Német oldalról hasonló tevékenységet figyeltek meg. Német repülőgépek messze berepültek Franciaország északi és keleti részei fölé. Az egyik német repülőgépet Észak-Franciaország felett lelőttek. A szárazföldön szokásos járőrtevékenység volt.

Holland cáfolat a német birodalom határa fölötti repülésről

Amszterdamból jelentik: A holland kormány cáfolja, hogy holland katonai repülőgépek német felségjogot érintettek volna.

A pénz háborúja:

Törökország 43 és fél millió angol font kölcsönt kapott angol és francia eredetű hadiszállításokra és a nyugati hatalmakhoz irányuló kivitelre

Szófiából jelentik: *Menemencoglu*, török külügyminisztériumi vezértitkár útan Ankara felé nyilatkozott a sajtó munkatársai előtt. Kijelentette, hogy a Londonnal és Párizssal kötött megállapodás értelmében Törökország 25 millió font hitelt kap francia és angol eredetű hadiszállítások céljaira. Ezenkívül az Angliába történő kivitel ellenében 15 millió font összegű készpénzhitelt is kapott. Végül külön 3 és fél-

millió fontot bocsátottak rendelkezésére a külkereskedelem fejlesztésére. Ezeknek a hiteleknek a visszafizetése úgy történik, hogy Törökország mezőgazdasági termékeket, különösen dohányt szállít Angliának és Franciaországnak. London és Párizs megígérte, hogy Törökországtól minden évben 10 millió font értékű árut vesz át az ideai kiviteli időnyitól kezdve.

Hajópusztulások. Német cáfolat a Silt-szigetek bombázásáról

Londonból jelentik: Az „United Press” közlése szerint az angol keleti partokon aknára futott

a „Lucida” nevű 3000 tonnás angol gőzös. Ugyanott aknába ütközés miatt elsüllyedt az 5200 tonnás „Kostor” nevű észt gőzös. A 10.517 tonnás „Dänemark” nevű dán szállító hajón Amerikából jövet kigyulladt a benzinrakomány és a hajó odapusztult.

A Havas-ügnökség jelentése szerint a „Nordshiff” nevű hajógyárban nagy robbanás történt.

Berlinből jelentik: A Német Távírtani Iroda félhivatalos közleményt hoz arról az angol állításról, mely szerint német repülők védtelen halászhajókat és kereskedelmi hajókat támadtak meg, s hogy ez a tengeri hadvezetés nem egyeztethető össze az emberies hajóviselés szabályaival. Ezzel szemben a német közvélemény állítja, hogy a védtelenség mondott angol kereskedelmi hajók ágyúkkal vannak felszerelve, s a halászhajóknak nevastett egysége is előrsi szolgálattal teljesítenek, aknakerékkel és aknakerékkel foglalkoznak és légi elhárítókkal, meg gépfegyverekkel vannak felszerelve. Ezek a német repülők egyik legutóbbi január 9-iki felderítő útja alkalmával tüzelést kezdetek a német gépek ellen, s erre kapták azt a bombázó választ, mely seregestől elsüllyesztette őket. A nemzetközi hadiszabályok szerint a felfegyverzett és lövöldöző kereskedelmi és „halász” hajók nem tekinthetők háborún kívül álló egységeknek. A német repülők, vagy haditegereszei

Frick birodalmi miniszter beszédet mondott a világ javainak igazságos elosztásáról

Lemgoból jelentik: *Hitler* régi nemzeti szocialista harcosai Lemgoban az idén is összejöttek, hogy megemlékezzenek az 1933. évi január 15-iki lippei választási győzelemről, mely bevezetője volt *Hitler* hatalomra jutásának. Az összejövetelen *Frick* birodalmi miniszter is beszédet mondott. Ennek során rámutatott arra, hogy Németország ma ismét súlyos külpolitikai döntés előtt áll, mely végül is meghozza a német győzelmet és ezzel biztosítani fogja a tartós és igazságos békét.

— Németországnak, — folytatta *Frick*. — sohasem voltak támadó szándékai Anglia és Franciaország ellen. A két hatalom azonban Németországnak Lengyelországgal támadt viszályát felhasználta ürügyül arra, hogy hadat

üzjenjen Németországnak. Most azután megkapják a végsőkig menő háborút, amit akartak. Németország évenként háromszázezer főnyi népszaporulattal mulja fölül Anglia és Franciaország együttes népszaporulatát, viszont e két utóbbi országé a világ gazdasági területének jórésze, holott Németországnak saját birodalma területén kívül semmije sincsen. Németország tehát joggal követelheti a világ javainak igazságos szétosztását s azt, hogy visszadják gyarmatait. Ha az érvek és a belátáskeltesek szavai nem használtak, a fegyvereknek kell dönteniük. Minden erőnkkel latbavetjük, hogy ezt a harcot olyan gyorsan befejezzük, amilyen gyorsan csak lehet.

egyőgek sohasem vettek tőz alá fegyvertelen hajókat.

Ugyancsak német fálhivatalos közlemény jelent meg arról is, hogy angol jelentés szerint angol repülőök a Silt-szigetekre 6 bombát vetettek. A német közlemény erre azt mondja, hogy a Romö nevű

dán szigetre vetett angol bombákról van szó, mely miatt a dán kormány tiltakozást is jelentett be az angol kormánynál. Az angol jelentés a német Silt-szigeteket összetéveszti a dán Romö-szigettel, mert a német szigetre egyáltalán nem hullott semmi angol bomba.

Álhírek a svájci határon történő német csapatösszpontosításról

Belgiumban és Hollandiában nagy feltűnést keltett a szabadságos katonák visszahívása

Berlinből jelentik (Német Távirati Iroda): Hivatalos német körök megcáfolták azt a külföldi jelentést, mely szerint Németország katonailag fenyegetné Svájcot. A német hadsereg vezérkarának azt a nyilatkozatát, mely szerint teljesen alaptalanok a külföldi sajtónak és rádióknak a svájci határ mentén történő német csapatösszevonásról szóló hírek, vasárnap a német rádió hírszolgálat is közölte.

Berlinből jelentik: Hivatalosan cáfolják azokat a külföldről terjesztett híreket, hogy Németország katonailag fenyegetné Svájcot. Maga a svájci vezérkar alaptalannak minősítette azt a híradást, mely a svájci határon történt német csapatösszevonásokról szólt.

Brüsszelből jelentik: Belgiumban elrendelték a hadsereg megerősítését és a szabadságolt katonák behívását. Hangoztatják, hogy a rendszabályok nem mennek túl annak a tervnek a keretein, amelyet a mozgósítás első napjain valósítottak meg Belgium védelmére. A szabadságolt katonáknak szombat estére kellett bevonulniuk.

A lapok megállapítják, hogy a belga kormányt nem közvetlen veszély készítette a katonai intézkedések megtételére.

A kávéházak és éttermek záróját ismét este 8 órában állapították meg.

Hágából jelentik: A nemzetvédelmi miniszter minden katona szabadságát felfüggesztette. A rendőrség Amszterdamban nagy idegen-razziát tartott. A holland kormány vasárnap Hágában minisztertanácsot tartott, amelyen megvitatta a nemzetközi helyzetet.

Hollandiában és Belgiumban a szabadságos katonák visszahívása nagy feltűnést keltett.

Pál jugoszláv herceg és neje háromnapos látogatása Zágrábban

Jugoszlávia létesülése óta ez az első látogatás az uralkodóház részéről a horvát fővárosban

Pál kormányzó herceg lelkes beszédben szólott az ünneplő tömegekhez. Ezt mondotta: „Ha egyetértés van közöttünk, egymagunk is elegendők vagyunk határaink megvédésére”

Zágrábból jelentik: Pál jugoszláv kormányzóherceg és Olga hercegnő háromnapos zágrábi látogatása vasárnap megkezdődött. A különvonat, amelyen *Cvetkovics* miniszterelnök is helyet foglalt, délután 3 órakor futott be Zágrába. A pályaudvaron *Macsek* helyettes miniszterelnök, a horvát parasztpárt vezére, *Subotics* horvát bán és sok katonai és polgári előkelőség fogadta a hercegi párt. Jugoszlávia létesülése óta ez az első alkalom, hogy az uralkodóház képviselői látogatást tesznek a horvát fővárosban. A lakosság tömegei óriási számban vonultak föl és lelkesen éljenztek a magas vendégeket.

Pál herceg és kísérete a báni palotába vonult és onnan nézte végig a díszfelvonulást, melynek befejeztével egy *Babotics* nevű földműves üdvözölte a herceget, Pál herceg vála-

szában kijelentette, nagy öröme, hogy a legutóbbi belpolitikai fejlemények folytán a szerbek, horvátok és szlovének most már a kölcsönös bizalom és ragaszkodás jegyében, együtt dolgoznak a közös haza szebb jövőjének kiépítésén. Mindazokat a kérdéseket, amelyek Jugoszlávia népeit eddig megosztották, ma már megoldották, úgyhogy az ország ma már biztosan halad a jövő felé. Egyetértés és rend az országban és béke a határokon, ez a kormányzat jelszava. Ha egyetértés van magunk között, akkor határaink megvédésére egymagunk is elegendők vagyunk.

A kormányzóherceg szavai a horvátok nagy lelkesedéssel fogadták. Ezután *Macsek* bejelentette, hogy Pál herceg aláírta a Sabor által készített választói törvényt. Este szükkőrű vacsora volt a kormányzóherceg tiszteletére.

ben bizonyos nyugtalanság kelt lábra a hírekkel kapcsolatban, hogy az utóbbi napokban több idegen repülőgép szállt el belga terület felett. A belga nép élénk érdeklődéssel tekint a miniszterelnök és hadügyminiszter királyi kihallgatása elé.

Norvégiában meghosszabbítják a behívottak szolgálati idejét. Felfüggesztik az angol hadseregben a szabadságolásokat

Oslóból jelentik: Norvégiában a semlegeség védelmére behívott osztagoknál január elsejétől kezdve 45-ről 60 napra emelték a szolgálati időt. A tüzérsztagoknál megmarad a 45 napos szolgálati idő. A légi haderőnél és azoknál az osztagoknál, amelyek Észak-Norvégiában teljesítenek szolgálatot a semlegeség védelmében, a szolgálati időt hatvan napon túl is meghosszabbítják.

Londonból jelentik: Az angol hadügyminisztérium közlése szerint a Franciaországban lévő angol expedíciós hadtest számára a szabadságolást ideiglenesen felfüggesztették.

Országszerte tovább tart a szibériai hideg

Falkákban járják a farkasok Bukovina egyes vidékeit. — Sepsiszentgyörgy és Bereck között kísiklott egy tehervonat a hótorlasz miatt

Bucurestiből jelentik: A szibériai hideg még mindig nem enyhül az országban. Bukovina egyes helyein a hideg a 40 fokot is elérte. Cernăuțiiban az utóbbi napokban 32 és 34 fok között ingadozott a hőmérséklet. A város csaknem teljesen kihaltnak látszik. A városi vízvezeték már több helyen befagyott, úgyhogy a lakosság egyrésze vizet a szomszédoktól, másrészt a városi sélányon megfagyva találtak egy hiányos öltözött koldusember. A mentőkhöz és a nyilvános orvosi segélyhelyekre tömegekben jönnek az emberek megfagyott fülekkel, végtagokkal. Alois Marincius cernăuți ügyvédet holtan találták meg a lakásban. Az ismert ügyvéd, aki régebben politikai pályán is tevékenykedett, egy mulatságról ittas állapotban érkezett haza és lefeküdt anélkül, hogy beütné volna. Reggelre megfagyva találták meg jéghegy logénylakásában.

A farkasok nagy falkákban járják be Bukovina egyes vidékeit. Strojinet és Campul-Lung közelében több falut megtámadtak. Valóságos út-

közletek fejlődtek ki a falvak védelmére megszerelt falusiak és az éhes fenevadak között.

A közoktatásügyi minisztérium engedélyezte az összes bukovinai elemi iskolák bezárását arra az időre, míg a rendkívüli hidegek tartanak.

Buzăuból szintén minusz 30 foknál nagyobb hideget jelentenek. Amaru községben egy szegényasszonyt és két gyermekét halva találták meg a falu végén lévő viskójukban.

Iasi külvárosában elviselhetetlen a nyomor a hideg miatt, ami valósággal megbénítja az életet. A mentők Ferovina Cretu szegény munkásszonyt két gyermekével együtt félig megfagyva találták nyomoruságos lakásukban. Kórházba szállították őket.

Sepsiszentgyörgy és Bereck között a 3755. sz. tehervonat 9 vagonja a hótorlasz miatt kísiklott. A kísiklás helyén a személyvonatok átszállással közlekedtek, mindaddig, amíg a Brassóból érkezett segítség a megrongált vonalat ki nem javította.

Halálos áldozata van Aradon a fagyhullámnak

Az Aradon tomboló hideghullámnak halálos áldozata van. Szegedi Imre 60 esztendőes munkanélküli, aki bejelentett lakással sem rendelkezik, tegnap este a Romanilor-ut 10. számú ház fűtőkamrájában keresett menedéket a hideg elől. Reggel a szerencsétlen sorsú férfit holtan találtak a fűtőkamrában. Az esetről értesítették a központi rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre. A hatósági orvos megállapította, hogy Szegedi Imre ittasan tért nyugovóra és mély álomba merült. Alvás közben az éjszakai nagy hideg következtében megfagyott.

Pusztító hóviharak Spanyolországban

Madridból jelentik: Spanyolország egész területén tovább tartanak a hóviharak. Valencia és Tarragona között a gyorsvonat elakadt. A helyi sárgák mentővonatot küldtek ki munkásokkal és élelmiszerekkel.

Kitűnő ajátottsági kalauz a hívek számára az

ÉGI LANT

című imádságos és énekeskönyv.

Az 500 oldalas, 379 éneket tartalmazó, finom, erős papírra nyomott izléses egész vaszonkötésű imádságos könyv ára

mindössze csak 90 lei.

Viszonteladónak kedvezmény.

Kitört a japán kormányválság

Abe miniszterelnök lemondott. — Jonai tengernagy az új miniszterelnök és Arita az új külügyminiszter. — Belső és külső nehézségek okozták a kormány távozását

Tokióból jelentik (Német Távírti Iroda): Abe miniszterelnök benyújtotta a lemondását. Japán politikai körök várakozásával ellentétben Jonai tengernagyot bízták meg az új kormány megalakításával. A lemondott Abe miniszterelnök nyilatkozatot tett közvéleményének okairól. Ebben kiemeli, hogy a kormányt annak idején teljesen váratlanul nevezték ki. Jóllehet ő — Abe — igyekezett az államügyeket az egész kormánnyal egyetértésben vezetni, attól kellett tartania, hogy a kínai viszályval kapcsolatos kormányintézkedések ügyében

nem egyeznek meg a vélemények. Ezért elhatározta lemondását, hogy megakadályozza a kormány munkájának megnehezítését, különösen a kínai viszály tekintetében.

A *New York Herald* a lapján kormányváltással kapcsolatban azt írja, hogy a kormány bukását nem Abe külpolitikája, hanem gazdaságpolitikája idézte elő. Abénak és kormányának azt velették szemére, hogy olyan gazdasági politikát folytat, mely szükségtelen terheket rótt a japán népre.

Az új miniszterelnök politikai multja

A hadsereg nem akar felelősséget vállalni az államvezetésben

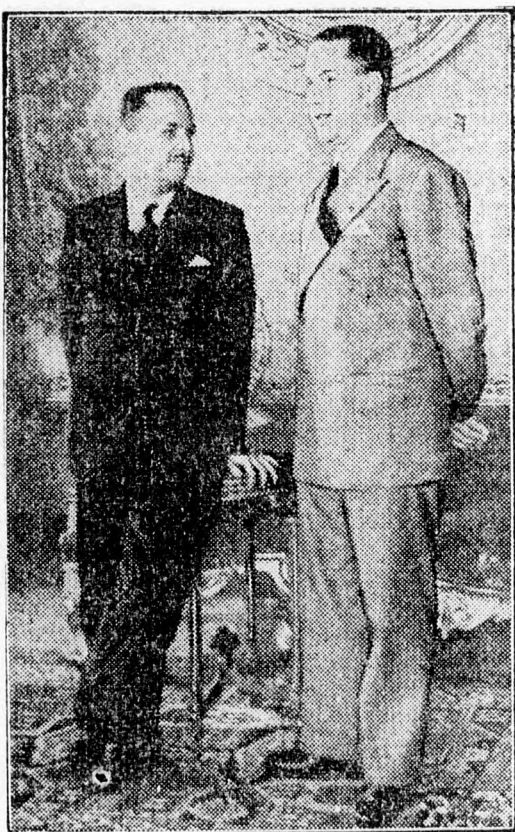
Tokióból jelentik a Német Távírti Iroda: Jonai tengernagy, az új japán miniszterelnök most 60 éves. Konoye herceg kormányában, 1937-ben tengerészeti miniszter volt s ezt a tisztségét 1938 őszéig megtartotta.

Az új kormány külügyminisztere *Arita*, ki korábban volt még külügyminiszter. *Joshida* megmaradt a kormányban, mint tengerészeti miniszter.

A Német Távírti Iroda jelentése szerint már Jonainak a megbízatását már hivatalosan közzétették, még nem biztos, hogy ő a megbízatást el is fogadja. Japán politikai körökben azt hitték, hogy *Hata* tábornok lesz az új miniszterelnök. A tábornok hirtelen elejtését a hadsereg aggályával magyarázzák. A japán hadsereg nem akarja, hogy tagjai ismét vállalják a felelősséget az állam vezetéséért, különösen azután, hogy Abe tábornok külső és belső kérdéseken elbukott.

Az új kormány elég erős lesz a nehézségek áthidalására

Tokióból jelentik: A japán lapok úgy vélik, hogy az új kormányelnök elég erős lesz a politikai nehézségek áthidalására és az ország belsejében felmerülő kérdések megoldására. Az egyik lap szerint a kormány bukásának okai a belpolitikai kérdésekben keresendők. De hozzájárult a nehézségekhez a kínai háború is. A kormány számított arra, hogy külpolitikájával véget tud vetni a háborúnak. A közelégedet-



Ez a kép Ciano olasz és gróf Csáky magyar külügyminiszterek tanácskozáskor készült Velencében.

lenséget híven tükrözi az országgyűlés tagjai nagyrészenek ellenséges magatartása, mely olyan fokra hágott, hogy nem lehetett elkerülni a bekövetkezett eseményeket.

Az *Asahi Sinbun* című napilap a kormány bukásának okait abban a sikertelenségben látja, mellyel a kormány nem tudta határozottan áthidalni a gazdasági nehézségeket.

Norvég mozgalom indult a finn-orosz békeközvetítés érdekében

Olasz sajtóközlés valószínűtlennek mondja a német közvetítésről terjesztett angol-francia híreket. A leningrádi vezérkar cáfolja a finnek sorozatos sikereit A Murmansk-vasútvonal elvágása se történt meg

Rómából jelentik: (Stefani) Angliából és Franciaországból azt a hírt röptették világgá, hogy Németország közvetíteni óhajt a finn-orosz viszályban. Minthogy az érdekelt országokban ezeket a híreket nem erősítették meg, azok valószínűleg teljesen alaptalanok.

Ezzel szemben a vezető norvég lapok élénk hadjáratot indítottak az Oroszország és Finnország közötti azonnali béke megkötése érdekében. A béke alapvonalait a norvég lapok abban látják, ha Finnország a Leningrád biztonsága érdekében átadja a Leningrád előtti területeket, viszont elfogadja az orosz Karéliában felajánlott 70 ezer négyzetkilométernyi területet, melynek lakossága is finn-rokonságú.

Moszkvából jelentik: A leningrádi katonai körzet vezérkarának jelentése téveseknek nyilvánítja a finn csapatok sorozatos sikereiről szóló külföldi híreket. Megemlíti a közlemény, hogy azok az állítások, mintha Soumsalminál a 44-ik szovjet hadosztály 14 ezer embert veszített volna, merő kitalálások. Hasonlóképpen kitalálás az az állítás is, hogy sikerült volna a murmanski vasútvonalat több helyen elvágni. „Ostoba kitalálás”-nak mondja a leningrádi vezérkari jelentés azt a Havas-közleményt is, mely szerint szovjet részről német katonai tanácsadókat hívtak volna segítségül. Végül, cáfolja a vezérkari jelentés azt is, hogy a finnek orosz területen állnának.

A keleti arcvonalon a finnek visszavertek egy támadást. Szombaton és vasárnap az oroszok több finn várost bombáztak

Helsinki-ből jelentik: Finn hadijelentés szerint a karéliai földszoroson járőrtevékenység és tűzérési zárótűz volt. A keleti arcvonalon a finnek visszavertek egy támadást. Élénk felderítő tevékenység és előőrszatározás folyt, melynek során hét harcikosit és két páncélgépkocsit is zsákmányoltak. Szombaton és vasárnap a szovjet légi haderő több finn várost bombázott. A halálos áldozat-

ok száma 15. Vasárnap délután Helsinkit is bombázták az orosz repülők. Allítólag ötszáz repülőgép intézett támadást Finnország ellen. Ezek közül a finnek sokat lelőttek.

Moszkvából jelentik: A leningrádi katonai körzet vezérkarának jelentése szerint Murmansk, Uchta és Repola irányában járőrtevékenység, elszórt lövöldözés és gépfegyvertüz volt. Műhelytüz gyalogsági csete-páték voltak. A karéliai földszoroson gyenge tűzérési tűz és felderítőtevékenység. A légi erő több felderítést végzett.

Ismeretlen repülők a svéd-finn határ fölött

Stockholmból jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy vasárnap délelőtt ismeretlen repülőgépek a svéd-finn határ közelében svéd terület felett repültek át. Ezenkívül elszálltak a Lulea és Haparanda közötti parti szigetcsoport fölött is. A repülőgépek nemzetiségét nem lehetett megállapítani. A gépek Luleától mintegy tíz kilométerre bombákat dobtak le s azok a jégen robbantak fel. A svéd hatóságok megindították a vizsgálatot a repülőgépek eredetének megállapítása céljából.

Jánosi József S. J.

A szellem

A kor izgatón nagy problémáját tárgyalja: az anyagi valóságtól különböző szellemi valóság fogalmát és fenomenológiáját s annak különböző jelenségeit. Szerzője a magyar tudományos életnek egyik legnagyobb és azóta már bevált ígérete.

Ara 180 leí és portó

Az eredmény
mértadó!

Togal

-tabletták mindig
bevált szer

rheuma · köszvény · ischias

és hűléses megbetegedéseknél.

42 és 14 tablettás csomagolásban.

A lap azon aggódik, hogy az új kormányt is hasonló sors éri, ha a kérdéseket nem teljes egészében és nem határozott módszerekkel oldja meg. Egy másik nagy japán napilap, a *Kokumin* szerint az új kormányt meg kell oldania a belpolitikai és gazdasági nehézségeket, de ki kell tartania a kínai politikában követett ama alapelv mellett, amelyet a lemondott kormány állapított meg.

A hadsereg támogatja az új kormányt

Tokióból jelentik: Hata tábornok, japán hadügyminiszter a császárnál történt kihallgatása után a hadügyminisztériumban kijelentette, hogy a császár óhajának megfelelően a hadseregnek támogatásban kell részesítenie Jonai tengernagyot az új kormány megalakításánál.

Albert István riportja

A csikmegyei áttelepülési mozgalom

Székely gazdálkodókból álló népes rajok indultak meg más erdélyi törvéhatóságok területére

Mi az oka az áttelepülési mozgalomnak

Csikszerecs, január hó.

Néhány év óta meggondolkodtató kivándorlási, illetve áttelepülési mozgalom ütötte fel fejét Csikmezyében. Nemcsak a Gyimes-völgyének, ezelőtt mintegy kétszáz évvel letelepedett székely csángó nép jórésze gondol már áttelepülésre, vagyis „viszavándorlás”-ra és hagyja el ősi szülőföldjét, hogy a Székelyföld más községeiben keressen megélhetést magának, hanem a többi községekből is, de leginkább Csikmenaságról és Gyergyóremetéről indultak meg székely gazdálkodókból álló népes rajok más erdélyi törvéhatóságok területére.

A kivándorlási folyamat megindulását megelőző Csikmezyében Gyergyóremetén észlelték, közvetlenül az uralomváltozás után és csak azután tapasztalták szörványosan a többi — és tömegesebben — Csikmenaság községében. A gyimesi csángók óvatosabb áttelepülése már újabban kezdődött, de hova-tovább nagyobb méreteket ölt. Nem érdektelen rámutatni azokra az okokra, melyek arra kényszerítik a szülőföldjéhez, földbirtokához szorosan kötődő csíki székely népet, hogy vándorbotot véve kezébe elhagyja ősei történelmi földjét és idegenben kezdjen új életet ismeretlen nehézségek és körülmények között.

Alábbiakban a kérdésre vonatkozólag megszólaltunk néhány faluvezetőt, néprajzkutatót, ismertettjük egy áttelepült székely családfő nyilatkozatát, akik országos érdeklődésre számotartó okokban látják a kivándorlás, illetve áttelepülési mozgalom okait.

Gyergyóremete lelkipásztora az áttelepülésről

Dr. Hollanda János gyergyóremetei plébános a következő felvilágosítással szolgál kérésünkre a falujából megindult kivándorlási, illetve áttelepülési mozgalom okairól:

— Községem — mondja — legnépesebb faluja Csik megyének. Erre elég, ha néhány statisztikai adattal szolgálunk. 1726-ban lett önálló egyházközség. Addig Ditró község leánygyeháza volt. Amint ismeretes, eddig Ditró volt a legnépesebb községe a megyének, azonban az újabb adatok szerint Remete már felülmúlta. Az 1567. évi regisztrumban csak hat kapuszámmal szerepelt a község. Kettőszázötvennégy évvel ezelőtt — vagyis Ditrótól való elszakadásakor — az egész helyiség csupán 117 gazdálkodó lakost számlált. A község lélekszáma ma 8547, tehát kétszáz év alatt meghevenyszereződött. Ezzel szemben a falu határa, melyet termékenynek lehet számítani, csupán 14.010 hold. A lakosság egynevede teljesen földnélküli napszámos. Ötven holdon felüli birtok csupán negyven, száz holdon felüli pedig három, nagybirtoknak számító ingatlanvagyon egy található a község határában, az is hatszáz hold alatt marad. A földosztás során csupán hatvan lakost részesítettek jelentéktelen nagyságú és minőségű ingatlan vagyonban.

— Akkor önként felmerül a kérdés — vetjük közbe —, miből él meg a lakosság szegényebb többsége, hiszen tudunkkal a föld maga sílány, az erdő pedig elfogyott?

— A község férfitlakossága — világosít fel dr. Hollanda plébános — famunkából él. Messzi idegenbe elviszik őket s jól megfizetik munkájukat, mert kitűnő munkabírók, igénytelenek, szorgalmasak. Sokan mennek, különösen a leányok közül, szolgálni. Nyaranta leányok, asszonyok, fiatalabb legények nagy tömegben mennek idegen megyékben lévő nagyobb birtokokra részbe aratni. Ezzel, szűkösen, megkeresik a téli kenyeret. Az állattenyésztés színvonala emelkedőben van, azonban ehhez is földbirtok, elsősorban legelő kell, ami csak 4464 hold s minőségileg sem elsőrendű és így számottevő módon nem járul hozzá a népjólét emeléséhez. A közbirtokossági vagyon elapadt. A birtokosság területe csupán ötszáz hold, az „Alkazar” néven ismert közbirtokosság 1800 hold erdejét pedig elperelte a politikai község és így fából

sincs semmi keresete a lakosságnak. A közterhek, a hiányzó, szűkös kereseti lehetőségekhez képest túlmagasak. Ipari, kereskedelmi, üzemi élet nincs. Még vásártartási joga sincs ennek a nagy községnek, tehát az a helyzet, hogy a nép a keserves keresményét is elviszi a szomszédos Ditróban, Gyergyószentmiklóson tartott állat- és kirakóvásárookra és így a pénz nem a községben cserél gazdát, ami természetesen az általános gazdasági jólét rovására megy.

Tizenkét székely család kivándorlásával indult meg az új hazakeresés

— Ilyen körülmények között — folytatja dr. Hollanda plébános — meg lehet érteni, hogy — különösen a szegényebb néprétegű lakosságban — sünetlenül él a könnyebb megélhetés utáni vágy. Mintegy húsz évvel ezelőtt, vagyonát az itteni székely lakosság körében értékesítve, tizenkét család

Szemtől-szembe egy székely áttelepülővel

— Dicsértessék...

— Mindörökké Ferencbácsi! Magát micsoda szél hozta vissza régi falujába Bözödújfaluba? Na, szerkesztő úr, szerencséje van, elbeszélgethet egy jobb áttelepülő gazdával.

Albert Ferenc, 67 éves székely gazda, aki férjhez készülő leánya keresztleveléért jött, kérdéseinkre a következőket mondja:

— Remete határában (minden megindulás nélkül ejti ki hűtlenül elhagyott ősi községének nevét) csak roza, árpa, zab terem, kukorica, búza alig. Az is sok munkával. Sokan vagyunk. Nem fértünk már a községben. Múlt év februárjában az udvarhelymegyei Bözödújfaluban vállalt munkát a fiam s annyira megtetszett a gazdag termőföldök, a székely testvérek szívessége, hogy rávette az egész családot, hogy költözködjünk át oda, a Hargitán túlra. Úgy is történt. Eladtuk a birtokainkat, házat s bútorainkat és gazdasági szerszámainkat és felszereléseinket szekérre rakva, áttelepültünk Bözödújfaluba.

— Aztán hogy fogadták a faluban? Nem csúfoltak „jöttment”-nek, „jövevény”-nek?

— Nem kérem. A székely katolikus testvérek örültek, mert szaporítottuk a számukat. A lakosság többi része is megbecsül, mert senkire sem szorultunk, senkinek sem vétünk, sőt nem felejtik el, hogy pénzt vittünk oda, amivel a házat és az új birtok-tagot vettük.

— A szombatok még sokan vannak-e a községben? Tudnivaló ugyanis, hogy az egész országban a 700 lakost számláló kis udvarhelymegyei Bözödújfaluba az, amelyben néhány szombatos vallású „hívó” család lakik, mintegy 120 lélekkel, akik a zsidó ritusnak megfelelően élnek.

— Négy templom van abban a kis faluban: katolikus, református, unitárius és a szombatosok imaháza, de azért nincs ellentét, békességben élnek a hívők s tiszteletben tartják egymás hitbéli meggyőződését. Bizony kezdetben csodálkoztunk a furcsa ünneplésen és más egyebeken, de aztán a

Legszebb imakönyvek:

Egy Lant. Imádságos és énekes könyv	90 lei
P. Boros: En Uram, én Istenem.	
Férfiak részére. Félvaszonkötésben	35 "
Férfiak részére. Egészvaszonkötésben	45 "
P. Boros: Mária légy Anyám!	
Nők részére	55 "
Waleer-Varga: Örökimádás. Nagybetűs kiadás, gyengéltetésnek is könnyen használatos	468 "
Kis imakönyv. Pázmány Péter után.	
Egészvaszonkötésben	65 "
Scheffler: Jézus Neked Élek. Gyermekimakönyv	32 "

Megrendelhetők kiadóhivatalunk utján.

vándorolt ki Dél-Amerikába, egyik falusi, — korábban elszármazott és ott jómódba került gazda esábitására. Az argentinai pokol természetesen tönkretette a kivándorolt székelyek legnagyobb részét úgy erkölcsileg, mint anyagilag és a rossz hírek hatása alatt, a kivándorlás meg is akadt, annál inkább megezapórtak azonban az áttelepülési esetek.

— Milyen vármegyék területére történtek eddig áttelepülések?

— Bihar, Szilágy, Udvarhely, Maros megyékbe, de szörványokban más megyékben is. Mint érdekes esetet említem meg, hogy a Gyergyóremetéről átköltözött Bakos Imre, Bakos Samu, Fazekas Ferenc, Balázs Hegedűs Ferenc székely gazdák vásárolták meg Érmindszenten az Ady-féle száz holdon felüli külbirtokot és mintagazdaságot létesítettek rajta, kezdetben kollektív később azonban a vételi összeg, befektetés és munka arányában. Igen jó híreket kapok róluk. Ahol letelepednek a székelyek, mindenütt szívesen látják őket, mert kitartó munkásságukkal nagyobb munkáramot diktálnak több ötletességet, életrevalóságot, takarékosságot mutatnak fel, mely önkéntelenül tiszteletre készíti az ottani lakosságot, sőt sok tekintetben példamutatónak.

Például, Szászrégen körül több mint ezer lelkét számláló székely telep alakult az ottani fűrészüzemű munkások családaiból és a telepet már, az első települő családról, „Fazekasfalva”-nak kezdik emlegetni.

Amint a falu lelkipásztora ilyen érdekesen, szívesen és oknyomozószerszűten igyekszik rávilágítani hívei áttelepüléseinek okaira — kopogtattak a plébániai hivatal ajtaján.

szombatosok is székelyek s nincs tehát semmi baj... — Egyszóval nem bánta meg, hogy elhagyta szülőfaluját 67 éves öreg fejjel?

— Nem én — mondja egy kissé erőltetett fejfeszítéssel — bőven terem ott kevesebb munkával a búza, a „törökbuza” (kukorica), van még szőlő is. Vannak nagy tűzifa-erdőségek úgy, hogy én is olesón vettem egy táhlát s fára gondom nincs, sőt pézst csinálók helőle. A gazonaféle olyan bőségben terem, hogy azzal fizetjük a közterhek jórészét, még a „rovatalt” s az egyházi adót is.

Ennyit mond a nagybajuszos, tisztességutó, élénkfejű áttelepült öreg székely... Az újságír figyelmét azonban nem kerülte el, hogy sok tekintetben lelkiismereti öngazolás is kiesendült szavaiból...

Ujból forgalomba helyezte a CFR az összes vonatokat

Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: A CFR vezérigazgatósága közli, hogy január 14-én éjjeltől üzembé helyezi az összes rapid, gyors, számély és tehervonatokat, amelyeket a hideg miatt vontak ki néhány nappal ezelőtt a forgalomból:

A kolozsvári tábla elvi döntése az ingatlan adásvételi szerződések illetékeze tárgyában

Kolozsvár. Saját tud. Egy kolozsvári ingatlan eladására vonatkozó szerződést bemutattak illetékeze végett. A pénzügyigazgatóság illetékosztálya sem a szerződésben feltüntetett értéket, sem az ingatlanok a bélyegtörvény 53. szakasza alapján megállapított „valorearea venala” értékét nem fogadta el, hanem ennél magasabb érték mellett illetékezte a szerződést. A vevő ezt a kivetett illetéket lefizette, azonban 60.000 lei illetéktöbblet visszafizetése végett pert indított a kincstár ellen a kolozsvári törvényszéken, amely a keresetet elutasította. A tábla a vevő felfolyamodásának azonban helyt adott és döntésében a következőket állapította meg: abban az esetben, ha a pénzügyigazgatóság a szerződésben feltüntetett értéknél, vagy a törvényes szabályok szerint megállapított bérértéknél magasabb értékelést követel, köteles a szerződést a bevallott érték, illetve a bérérték alapján illetékeze s az általa követelt illeték-többlet miatt felfolyamodás útján a bírósághoz kell folyamodnia.

Belgium előkészülete az általános mozgósításra

Az angol Reuter-ügynökség azt jelentette, hogy a német csapatok átlépték a belga határt. A belga hivatalos sajtóiroda élesen cáfolja az angol híradást

Amszterdamból jelentik: Brüsszélből érkező jelentések szerint a belga nemzetvédelmi minisztérium megtiltotta az előkészületeket főhadiszállás létesítésére. Ez az utolsó lépés a teljes mozgósítási állapot bevezetése előtt. Eupen és Malmedy tartományok polgári lakosságát a tengerpartra költöztették. A hadsereget közvetlenül a király legfelsőbb parancsnoksága alá helyezték.

A belga hivatalos hírszolgálat élesen cáfolja a Reuter angol hírszolgálati iroda jelentését, hogy vasárnap reggel német csapatok át-

lépték a belga határt és harcokra került volna sor.

A belga nép körében nyugtalanságot keltek a katonai rendelkezések, ezért a külügyminisztérium nyilatkozatot hozott nyilvánosságra, mely szerint szombaton alaptalan hírek kerültek forgalomba a katonai rendszabályok helyi jellegűek. Belgium külpolitikai helyzete nem rosszabbodott. A katonai intézkedésekkel azonban megtörtént a belga általános mozgósítás.

A szovjet tiltakozott a svéd és norvég kormánynál

Kilogásolta a két ország sajtótámadásait és az önkéntesek küldését. A svéd és norvég kormány elutasította a tiltakozást

Koppenhágából jelentik: A szovjet-unió diplomáciai képviselője tiltakozást jelentett be a svéd és norvég kormánynál a svéd és norvég lapok éles oroszellenes hangja miatt, valamint azért, hogy svéd és norvég állampolgárok harcolnak a finn hadseregben. Különösen megengedhetetlennek jelenti ki a jegyzék azt a tényt, hogy a svéd és norvég önkénteseket olyan személyek vezetik, akik még a közelmúltban is fontos katonai állásokat töltöttek be.

A svéd és norvég kormány azonnal és egyöntetűen válaszolt a szovjet jegyzékre. Kijelentették, hogy a tiltakozás egyetlen pontja tekintetében sincs módjukban eljárni, mert mindkét országban sajtószabadság van s a kormány nem szólhat bele abba, hogy a lapok mit írnak és mit nem; az állampolgároknak teljes

cselekvési szabadságuk van, ennek következtében minden svéd és norvég állampolgár azt teszi, amit akar.

OROSZ BOMBÁK EGY SVÉD KIKÖTŐRE

Stockholmból jelentik: Lulea svéd kikötőt vasárnap orosz bombavetők támadták meg és húsz bombát dobtak le. A bombák tetemes kárt okoztak. A svéd hivatalos állásfoglalás még ismeretlen.

A MOSZKVAI MAGYAR KÖVET KIMAGYARÁZÓ TÁJÉKOZTATÁST ADOTT A VELENCEI MEGBESZÉLÉSEKRŐL

Moszkvából jelentik: Kristóffy magyar követ megjelent a Kremlben és tájékoztatást adott a velencei megbeszélésekről. A magyar követ hangoztatta, hogy a megbeszélésnek nem volt Oroszországgal szemben támadó jellege.

Levelet intézet az újságírókhoz a bucuresti koldusfőnök

„Mi is mulathatunk egyszer egy évben...!”

Beszámoltunk arról a nem mindennapi esetről, hogy a bucuresti rendőrség lakomázás közben ütött rajta a fővárosban alakult koldustrószton, amelynek vezetőjét és barátait őrizetbe vette s az egész kétszáztagú szakszervezet ellen megindította az eljárást. A koldulásból vagyonra szert tett nyomorék kéregetők vezére saját és társai igazolására levélben fordult a lapokhoz, amelyben szösz szerint a következőket írja:

„Szórákózáson értek bennünket? Hát igaz, szórákóztunk. Akadt egy könyörületes szívű hölgy, aki két kilogramm húst ajándékozott nekünk. Aztán házról-házra járva összekoldultunk néhány liter bort, hogy mi is mulassunk egyszer egy évben, mikor az állatnak is joga van pihenéshez és ahhoz, hogy jobb falatot vegyen magához. Miért botránkoznak meg ezen az emberek? Ki fogadna be minket, nyomorékokat, „műzeumi alakokat, megelevenedett

panoptikumi viaszfigurákat”, ahogy Önök is írják és ki ülne le egy asztalhoz velünk? Mi, a sors üllözőttjei, bénák és torzalakok, megelégszünk azzal, ha a mi körünkben élhetünk, mert a másik világ, az épek és boldogok világa nem fogad be minket. Igen, koldultunk, mert engedélyünk volt rá. S a jövőben nem fogunk koldulni, mert nem engedik meg többé. De családjaink vannak, gondjaink, kötelezettségeink. Emberek vagyunk, akik kötelesek tartani gyermekeiket. Menedékházba akarnak utalni minket? A menedékház azoknak való, akiknek nincsenek családjaik. Ha oda küldenek bennünket, akkor mi fog történni család-jainkkal? Jól van, el vagyunk tükélve, hogy nem koldulunk többet. De akkor kérjük a hatóságot és a társadalmat, találják meg a módját annak, hogy létfenntartásunkat biztosítani tudjuk. Ahogy megoldották a vak koldusok problémáját, úgy meg kell oldani a miénket is, mert ez elsőrendű fontosságú társadalmi feladat...”

Ime, eddig tart a koldusfőnök levele. Kétség-telen, hogy van benne valami igazság és az lenne a legüdvösebb, ha nálunk is intézményesen meg lehetne oldani a koldus-kérdést.

P. Wimmer Anzelm:

Magnificat

A híres szónok előadásai a Szűzanya hálaadó énekéről. Kitérő prédikációanyag.

Ára 137 lej és portó.

A gyomor gázaival ellen

egy bevált gyógyszer a „Leo-Pills”. E pillulák rövid használata után már megszűnik a terhes gázképződés anélkül, hogy e szer kellemetlen mellékhatást okozna. Éppen ezért „Leo-Pills” emésztőszerek is ajánlható nehéz étel-ek fogyasztása után. Minthogy tisztán növényi anyagokból készült hashajtó, a „Leo-Pills” — enyhe és biztos hatása révén — teljesen különbözik a főbb kémiai anyagból készült hashajtóktól, amelyek alkalmazása igen gyakran kellemetlen hatást vált ki.

Kapható: 20 vagy 60 labdacsos tartalmú csomagolásban.



Leo-Pills Laxativ

A szovjet légi útja Bulgáriába

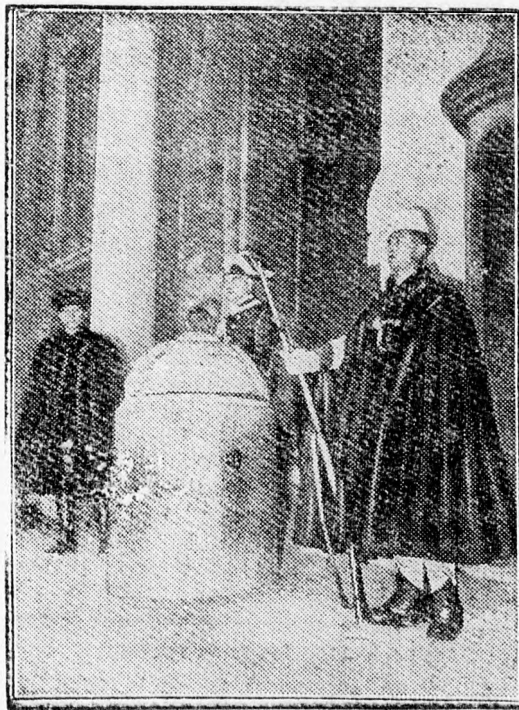
Moszkvából jelentik: A moszkvai rádió jelentése szerint a napokban szovjet légiforgalmi megbízottak utaznak Szófiába. Céljuk, hogy a december 11-én megkötött szovjet-bolgár légi-egyezmény végrehajtásáról tárgyaljanak. A szovjet-bolgár új lévonalon csak szovjet gépek közlekednek.

A vatikáni angol követ a pápánál

A Szentatya sürgeti a békeértekezletet. A Szentatya diplomáciai képviselőt küldött a franciaországi lengyel kormány mellé

Vatikánvárosból jelentik: A pápa magánkihallgatáson fogadta a vatikáni angol követet. Az Observer című angol lap szerint a Szentatya ez alkalommal újból hangoztatta békeóhajtását és azt a kívánságát, hogy világértekezletet hívjanak össze. Februárban érkezik a Vatikánba Tyler, Roosevelt képviselője a Szentatya mellé, majd a pápa újabb békelépése következik, valószínűleg Roosevelttel együttműködésben.

Párizsból jelentik: A franciaországi lengyel kormányhoz a pápa ideiglenes ügyvivőt küldött ki a nunciatura ügyeinek elintézésére. Az ügyvivő Alfredo Paccini, aki azelőtt a lengyelországi pápai nunciaturán tanácsos volt.



Rómában az olasz királyi palota előtt az utóbbi időben albán katonák állnak díszőrséget, az albánok Olaszország iránt való hűségét ezzel is jelezve.

Németország műkincsei homokzsákok és beton- fedezékek mögött

**A németek is biztonságba helyezték a múzeumok ritkaságait.
Ismeretlen műkincsek kerülnek elő leltározás közben**

Nemrégiben részletes cikkekből számoltunk be arról, hogy Párizsban, Versaillesben a német határ közelében levő francia városokban leszerelték a biztonságba helyezték a nagy-értékű műemlékeket. A franciaországi műkincsesmentés után nem lesz érdekeltlen, ha az alábbi cikket is közzéljük, amely a németországi műkincsek megóvásáról számol be.

Jóllehet a kultúrnépek háború esetén is lehetőség szerint kölcsönösen megkímélik egymás műemlékeit, a legtöbb ország mégis jóelőre gondoskodott arról, hogy az egész emberiség közös értékét jelentő remekművek veszélyeztetésük esetén biztonságba kerüljenek. A hollandusok például — akiknek birtokában egyedülálló képzőművészeti alkotások, többek között Rembrandt és a németalföldi iskola számos világhírű képe van — külön, műkincsek számára való légoltalmi helyeket építettek. Addig a múzeumok és magángyűjtemények legbecesebb darabjait ideiglenesen a németalföldi tengerpart homoküregéiben helyezik el. Ismeretes, hogy a francia hatóságok már 1939 augusztus közepén elrendelték a nemzeti értéket képező műkincsek védelmét.

Német műkincsek költöztetése

Németországban az állami múzeumok igazgatóságai a légoltalmi szövetséggel együtt igazi német alaposággal gondoskodtak arról, hogy a háború réme ártalmatlanul suhanjon el a műkincsek felett. Ennek az európai kultúra szempontjából is nagy a jelentősége, hiszen Németország műgyűjteményei világviszonylatban is nagy értéket képviselnek. A veszély esőkkentése érdekében természetesen keresztülviszik a műkincsek „decentralizálását”, ami sokszor nagyon nehéz feladatokat elé állítja a szakembereket. Múzeumi körökben sokat beszélnek a műkincsek hihetetlen érzékenységéről.

Nem elég, hogy a képeket, szobrokat, falfaragványokat, kerámiai remekműveket „bombabiztos” pincékben helyezték el, nagyon fontos az is, hogy az ideiglenes otthon éghajlati viszonyai megfeleljenek az illető műalkotás természetének. Németországban e tekintetben kitűnő munkát végeztek. Egyrészt arról gondoskodtak, hogy a művészeti ritkaságokat a kockázatot csökkentése kedvéért valószínűleg szétszórják a birodalom egész területén, másrészt azt sem tévesztették szem elől, hogy e szétlétől is óvott régiségek sajátos életfeltételeit új helyükön is megteremték.

A festményeknek, hogy épen maradhassanak, friss levegőre van szükségük. *Nofretete egyiptomi királynő többezer éves, világhírű feje például annyira érzékeny minden éghajlati változással szemben, hogy legnépesebben elzárva került új, ideiglenes helyére.* A felbecsülhetetlen értékű egyiptomi szobormű természetesen állandó megfigyelés alatt áll. *A falfaragványok számára a levegőnek bizonyos nedvességi foka elengedhetetlen, különben megrepedeznek.* Általában ezeket is hermetikus elzártságban tartják és sűrűn ellenőrzik. *A ó-görög agyagedényeket is hasonló gonddal óvják meg a háború s az időjárás esetleges veszélyeitől.* Ez mind együttvéve a szakemberektől nem mindennapi alázatosságot és ügybuzgalmat követel.

Harmincezer homokzsák védi a pergamoni oltárt Berlinben

Különleges problémát jelent a helyhez kötött műemlékek épségének biztosítása. A berlini „Altes

P. Müller Lajos:

A jó Isten

A mai idők legmegnyugtatóbb lelkiolvasmánya: az Isten atyai jóságát, irgalmasságát festi a lélek elé. II. kiadás.
Ára 65 leí és portó.

Museum”-ban százezreketől megcsodált pergamoni oltárt például a helyszínen vastag homokzsákokba burkolták. A százhusz méter hosszú csodaszép relief-szegélyből semmi sem látható: véges-vegig homok borítja. *Csupán a pergamoni oltár védelmére 30.000 homokzsákot használtak fel.*

Az elszállítható műkincsek helyét jól átgondolt terv szerint határozták meg. Keleten, mint-hogy ott közvetlen veszély nem fenyeget, a gyűjtemények és múzeumok anyaga érintetlenül a helyén maradt. A képzőművészetek több központjában, így elsősorban természetesen nyugaton jobbra csak helyi decentralizációt hajtottak végre,

Európa minden államában rohamosan sülyed a létszinvonal

**A semleges államok kivétel nélkül áttértek az élelmiszer-
korlátozásra. Spanyolországban éheznek. Hollandiában
vasárnap nem közlekednek a gépkocsik**

A háború legelső nyomorúsága, bizonyos élelmiszer-cikkek hiánya, még azokban az államokban is érződik, amelyek egyelőre még nem viselnek hadat. Az élelmiszerhiány két oka van: az egyik az, hogy bezártak azok az utak, amelyeken keresztül egyes cikkeket a múltban szállítottak, a másik az, hogy

nem engedélyeznek hiteleket olyan cikkek behozatalára, amelyek ha nem is tekinthetők kimondottan luxus cikkeknek mégsem közszükségleti cikkek.

Az egész világ gazdasági életét az állami ellenőrzés jellemzi és ha a háború sokáig húzódik el, úgy kétségkívül minden állam kénytelen lesz szigorúan ellenőrizni nemcsak a termelést, de az elosztást is.

Németország megszűnt az egyetlen államnak lenni, amelyben az „úgyis vaj helyett” jelszó visszhangzik. Az európai államok által felgyűjtött hatalmas fegyver- és lőszerállományok költségei, a mozgósítások által felemésztett összegek, valamint az állandó katonai éberséggel járó kiadások, szükség szerűen,

a polgárok életmódjának rohamos sülyedését idézték elő.

A szociális reformterveket, s közoktatás tökéletesítésére irányuló tevékenységeket, az útépitési terveket elterelték jobb időkre és minden erőfeszítés az állam határainak megerősítését, a katonai intézmények kiépítését, egyszóval a nemzetvédelmet szolgálja. Az utca egyszerű embere ezt a mély rendszerváltozást az élelmiszerhiány, a jegyek és korlátozások bevezetése, valamint egyes cikkeknek a piacon való eltűnése által érzékeli.

Angliában a polgárok már csak korlátozott mennyiségben fogyaszthatnak teát és kávét. Amit e két ital helyett felszolgálnak, az gyatra pótlék és hamisítvány.

Olaszországban, Magyarországon és Svájcban korlátozták a liszt, olaj, a vaj, a zsiradék és a cukorfogyasztást is. Bulgária is bevezette az élelmiszer korlátozását és hetente három hústalan napja van. Dániában egy kiló cukrot szabad hetente vásárolni. Hollandiában viszont 18 napra félkiló fejenként a cukorráció. Ismeretes azonban, hogy a legszigorúbb megszorításokat a német polgároknak kell elszenvedniük, noha a Balkán igen jelentős tételekben szállít élelmiszeri cikkeket Németországnak. Sok német polgáron külföldön élő barátai segítettek, akik posta útján élelmiszeri cikkeket küldtek nekik. Erre a német hatóságok levonták a külföldről kapott élelmennyiséget a minden polgárnak járó belföldi élelmennyiségből, úgyhogy kényte-

amelynek során a legbecesebb darabok vidékre kerültek. Halle műkincseit például ólommal pántolt ládákból egy vidéki vár pincéibe szállították.

Ismeretlen műkincsek kerülnek napvilágra

A műkincsek költöztetésének jó oldala mindenesetre már most, a viszonylagos béke idején is megmutatkozik. Az összpontosítás után a múzeumok igazgatói természetesen arra törekedtek, hogy a biztonságba helyezett műemlékek helyett kevésbé pótolhatatlan, de azért művészi értékű és érdekes anyaggal töltsék meg a részben elárvult múzeumok csupasz falait, üres teremt. *A raktárak zugából nem egy becses darab került elő, amely eddig szinte teljes ismeretlenségben lappangott.*

Jelenleg az összes német állami múzeumok nyitva vannak. Tekintélyes részük eddig jóformán rohasem látott műveket mutat be külön kiállítások keretében. Bécsben „öt évszázad zongorái” láthatók, a drezdai Grünes Gewölbe több más múzeummal együtt „a német múlt iparművészetét” mutatják be, a berlini Schlossmuseum pedig január 15-től kezdve „öt évszázadból való bőrmunkákat” szemléltet. A berlini Nationalgalerie — hogy még egy utolsó példát ragadjunk ki a sok közül — „Németország 1813/15-ös szabadságharca” címen képiállítást rendez, amelyhez számos külföldi múzeum is kölcsönöz anyagot.

lenek voltak erről a segítségről lemondani. Spanyolország földjén, amelyet a polgárháború is végigpusztított, az élelmiszerhiány valóságos szenvedést okozott. Megtörtént, hogy egyes városok két-három napon át liszt és falat kenyér nélkül maradtak. Különösen a tejihiány érződik — a polgárháború ideje alatt hatalmas tehénállományok pusztultak el és eddig még nem sikerült azokat helyettesíteni.

Elpusztultak spanyol földön az olajbogyó- és a narancsültetvények is. Annak ellenére, hogy a kormány hatalmas fázisokat tesz a gyermekeknek közkonyhákban való étkeztetésére, a nyomor elég nagy. Még a turista — az istenek e kegyelt fia, aki máskor a legnagyobb becsben állott, hiszen az értékes idegen valutát hozta — sem kaphat egyebet tejeskávé és vajkenyérből álló szerény reggelinél. Ami azonban érvényes Spanyolországra, helytáll az olyan gazdag országok esetében is, amilyenek

Anglia és Franciaország, amelyek szintén kénytelenek voltak bevezetni a fogyasztási korlátozásokat.

A hiányosságok nem korlátozódtak csupán az élelmiszer fejezetére. Más közszükségleti cikkek esetében is szükségessé mutatkozott a korlátozó intézkedések bevezetése. Ez főleg a nyersanyagokra áll és elsősorban a petroléum és termékeinek fogyasztására.

A benzinfogyasztást nemcsak Németországban, de az összes európai államokban racionalizálták. Svájcban csak jegyek alapján adnak ki benzint. Három hónapon keresztül minden egyes magángépkocsit forgalmon kívül helyeztek Olaszországban. Hollandiában is volt hét olyan vasárnap, amikor

leállították teljesen a gépkocsiforgalmat, hogy ne fogyasszanak benzint.

Svájcban is megkísérelték hasonló intézkedés bevezetését. Belgiumban a benzín árának duplára való emelése eredményesebbnek bizonyult a benzinjegy bevezetésénél. Ez a helyzet Európában, ahol a háború még alig kezdődött meg.

Kövess engem

P. Lukács Mansvét O.F.M. missziós beszédei

I. kötet ára 150 Lei és portó.

Megrendelhető kiadóhivatalunk utján.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, H. Károly király-út 5. sz.

ELFIZETÉSI ÁRAK: Hétlapon: Egész évre 900, félévre 4
negyedévre 225, egy órára 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepnap 24 fillér.

Postafizetési csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt északkeleti szél, sok helyen köd, északon havazás. A hideg léssé csökken.

MIHALY NAGYVAJDA A HADFELSZERELÉSI ALAP NÖVELÉSÉRE ADOMÁNYOZTA KÉTHÓNAPI SZENÁTORI FIZETÉSÉT. Bucurestiből jelentik: Mihály nagyvajda decemberi és januári szenátori fizetését, ami összesen 30.000 leit tesz ki, a hadfelszerelési alap növelésére adományozta.

Victor Moldoveanu Szatmáron. Saját tud. Victor Moldoveanu, a Nemzeti Újjászületés Arcvonal értelmiségi csoportjának vezetőjére, vasárnap délben Szatmárra érkezett. Az előkező vendéget Coman Simion ezredes-megye főnök a hatóságok vezetőinek élén fogadta. Victor Moldoveanunak a megyefőnök a megyeháza dísztermében bemutatta a hatóságok képviselőit, az Arcvonal megyei titkárait és az előkelőségeket. Innen a városi színházba mentek, ahol Victor Moldoveanu beszédet mondott.

BULGÁRIÁBAN MEGKEZDŐDTEK AZ ORSZÁGGYÜLÉSI VÁLASZTÁSOK. Szófiából jelentik: A törvényhozói választások teljes rendben és nyugalomban folytak le. 41 megválasztott képviselő közül 37 kormánytámogató. A választásokat jan. 21-én és 28-ikán folytatják.

A könyvelők és könyvelési szakértők biharmegyei tagozatának közgyűlése. A jorogított könyvelők és könyvelési szakértők testületének biharmegyei tagozata (Corporul Contabililor Autorizati și Exporti Contabili) vasárnap, január 28-án tartja meg évi rendes közgyűlést a Kereskedelmi és Iparkamara helyiségében. Abban az esetben, ha a tagok nem jelennek meg kellő számban, a közgyűlést február 4-én tartják meg. A közgyűlés napirendjén az évi jelentések, az új költségvetés, valamint az új tanács és ellenőrök megválasztása szerepel.

UJ OLASZ KÖVET MAGYARORSZÁGON. Budapestről jelentik: Da Vinci grófot, Olaszország budapesti rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét, aki három évig működött a magyar fővárosban, argentinai nagykövetté nevezték ki. Az új budapesti olasz követ Talamo márki, aki ezidőszereig bulgáriai követ. Talamo márki 43 éves, bulgáriai beosztása előtt Peru fővárosában, Limában teljesített szolgálatot.

DIANA

bedőrzöléstől lábadozók új erőre kapnak.

LELKINAP A SZOCIÁLIS TESTVÉREK NAGYVÁRADAI OTTHONÁBAN. Értesítjük kedves Nőtstevőinket, hogy a *lelkinap*ot f. hó 18-án, esütörtökön a Szociális Testvérek otthonában megtartjuk.

Hatalmas sikerrel rendezték meg közös báljukat a nagyváradai céhek. Saját tud. Ragyogó hangulatban, hatalmas számú közönség részvételével rendezték meg a nagyváradai céhek közös bálját. A táncmulatságot vidám műsorszámok vezették be. A közönség szünni nem akaro lapszal jutalmazta Sike Zoltán magyar nőtáit, Akurát Mimi és Surányi Mimi táncosnőket Bauer Győző művészien előadott operáriáit és a többi műsorszámot. Műkedvelőket fölülmuló rátermettséggel szerepelt Acher Jakab, Kenyeres István, Kenyeres Istvánné, Széll József, Széll Józsefné, Ömbödy Ági és Akkurát Mimi táncosnő, az előadott egyfelvonásosban. A műsört Acher Jakab rendezte nagy gondossággal és rátermettséggel. A bál közönsége cigányzene és jazz zenekar mellett kitünően szórakozott és csak a késő reggeli órákban távozott a szépsikerű mulatságról.

AZ AMERIKAI KERESZTÉNY FRONTOT KORMANYBUKTATÓ ÖSSZEESKÜVÉSSEL VADOLJÁK. Newyorkból jelentik: A Keresztény Front 18 tagját letartóztatták. Azzal vádolják őket, hogy a kormány megbuktatására és a diktatúra bevezetésére forradalmi összeesküvést szöttek.

Az Iparosleányok Mária Kongregációjának szépsikerű teadélutánja, Nagyvárad, Sajtó tud. Az Iparosleányok Mária Kongregációjának vasárnap szépsikerű teadélután rendezett a Katolikus Legényegylet emeleti helyiségeiben. A termeket zsúfolásig megtöltött közönség kitünő hangulatban az éjféli órákig maradt együtt. A váradvelencei ifjuság kitünő zenekara szolgáltatotta a zenét és a velenceiek műkedvelőinek művészi és mulattató számai szórakoztatták a szépszámu közönséget.

HATVANNYOLC ELŐÁLLÍTÁS TÖRTÉNT NAGYVÁRADON A SZOMBAT ÉJSZAKAI RAZZIÁN. Nagyvárad Sajtó tud. Sombaton éjszaka széleskörű razziát rendezett a nagyvárad rendőrség. Az éjszaka folyamán minden járőrelőt leigazoltattak és mindazokat, akiket az előírt személyazonossági igazolvány nélkül találtak, előállították a rendőrségre. A razzia során hatvannyolc igazolvány nélküli egyént kísérték be a rendőrségre. A rendőrfőnökség, mint ismeretes, néhány nappal eelőtt már figyelmeztette a közönséget, hogy mindenki hordja magával személyazonossági igazolványát, most ismét nyomatékosan föl hívja a rendőrség a közönség figyelmét, hogy a kellemetlenségek elkerülése végett senki se járjon személyazonossági igazolvány nélkül.

*** Néhány szó a rheumatizmusokról.** Ön talán már megkísérelt minden lehetőt anélkül, hogy küszöb fájdalmaitól megszabadult volna. De Önnek sincs oka a kétségbeesésre. Tegyen még ma egy kísérletet az azonnal ható, fájdalomcsillapító foglaltakkal. Tolgal oldja a húgyvesét, az ember test ezen magatartást, pusztító mevét.

HÉTFŐTŐL, JAN. 15-TŐL KEZDVE ÉLETBÉLÉPETT A VADÁSZATI TILALOM NYULRA ÉS FÁCÁNRA. Bucurestiből jelentik: A vadászati felügyelőség hivatalosan közli, hogy vasárnap volt az utolsó vadászati nap. tekintettel arra, hogy nyúlra és fácánra hétfőtől kezdve tilos vadászni.

Zürichi zárlat. Párizs 10.02 fél, London 17.69, Newyork 445.95, Brüsszel 75.12, Milánó 22.50, Amsterdám 238.25, Berlin 178.62, Szófia 530, Bucuresti 330.

*** Legideálisabb hashajtó, vértisztító,** epehajtó a Dr. Pöldes-féle Solvo pilula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

MAGYAR UJSÁGÍRÓCSOPORT LÁTOGAT JUCOSZLÁVIÁBA. Belgrádból jelentik: Tizenkét főből álló magyar újságírócsoporthoz érkezését várják a papokban a jugoszláv fővárosba. A magyar újságírók a nagyobb jugoszláv városokat látogatják meg.

A járványkórház telkén építik fel tavasszal a kolozsvári népfürdőt. Kolozsvár, Saját tud. A kolozsvári Eforia Sanitara a napokban dr. Bornemisea Sebastian elnökletével ülést tartott, amelyen dr. Petre Vlad főorvos előterjesztette a népfürdő felépítésére vonatkozó a kormány által is elfogadott munkatervet. Ezerint a népfürdőt a Bucurestiben elkészített tervek szerint a járványkórház Str. Cernauti 34. számú telkén építik fel. Az építkezéseket tavasszal kezdik meg. A népfürdőben 16 egyéni kabin és egy tasterem lesz.

IDEIGLENES VEZETŐSÉG A VÁRADI MUNKAKAMARA ÉLÉN. Mint Bucurestiből jelentik, *Mihai Ralea* munkügyi miniszter szombaton aláírta a munkakamarák ideiglenes vezetőségéről szóló rendeletet. A nagyvárad munkakamara új, ideiglenes vezetősége a következő személyekből áll: Elnök: Marta Joachim; munkás szekció: Morut Constantin, Lukács Imre, Berinde Costantin. magántisztviselők szekciója: Marta Joachim, Fuch Ede, Holban Valér; iparos szekció: Pop Alex, Bobitan Mihai, Friedmann Dezső.

Temetések. Néhai Possonyi László nyug. ipari főfelügyelő, műszaki tanácsos özvegye szül. Pavlicsek Anna 73 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése 17-én, szerdán délután 3 órakor lesz a Jiga Miklós-utca 13. számú gyászház-tól. — Nistor V. Gábor 47 éves volt rendőr-chestor, tart. főhadnagy temetése hétfőn volt óriási részvétel mellett. (Erdélyi „Concordia”).

Ma tei Rozália 24 éves korában Tobolui közönségen meghalt. Temetése január 14-én volt. — Bottó Silvia 56 éves korában meghalt. Temetése január 16-án délután 3 órakor lesz a görög katolikus kápolnából. — Gergely György 54 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése január 15-én volt. (Caritas.)

BELŐTTEK EGY IASI-I PROFESSZOR LAKÁSÁBA. Iasiból jelentik: Rejtélyes gyilkossági kísérlet történt tegnap Iasiiban. Gazdaru egyetemi tanár ellen. Az utcáról valaki belépett az egyetemi tanár lakásába. A golyó a hálószobáig hatolt el és itt megakadt a falban. A rendőrség megindította a nyomozást.

Nincs petroleum Szatmáron. Saját tud. A közönség körében nagy elkeseredés uralkodik, mert a kereskedőknek nem lehet kapni petroleumot. Ennek az a harc az oka, amelyet a petroleum-elosztó vállalatok a megyei áruuzsora bizottsággal vívnak. A bizottság Szatmáron az elosztónál literenként 4 lei 15 baniban állapította meg a petroleum árát, míg a kiskereskedők ugyanezt 5.50 lejért árulhatják. A kiskereskedők azonban csak úgy találhatják meg az árszámításukat, ha a petroleum literéért 6 leit kapnak. Inkább nem arulnak petroleumot, mint hogy ráfizessenek. A megyei áruuzsora bizottság szombaton köbméterenként 25 lejéll, vagononként 500 lejéll emelte a tüzifa árát. Ugyanakkor a zsiradék és a szalonna árát is emelték különként egy lejéll. Itt írjuk meg azt is, hogy a szatmári Walent Vilmos céget 50 ezer lejéll bírságotlák meg, mert a zsirt drágábban adta a maximális árnál. Scholez Emil mészáros pedig 6 ezer lejéll büntettték meg.

MEGHALT A VESZETTKUTYHARAPÁSTÓL. Szatmár, Saját tud. Klein Salamon szatmári fiatal embert megharapta egy veszettgyanus kutya. A fiatal embert a Pasteur-utczetbe utalták, ahonnan később hazatért. Három nap mulva óriási kínok között meghalt. Agyevelejt felküldték Kolozsvárra, ahova itteni kezelőorvosa is felutazott. A kezelőorvost: dr. Hermann Ferencet veszettség ellen beoltották. Most a szerencsétlen végű Klein Salamon édesanyját is a Pasteurba küldik.

FEGYVERES TAMADÁS EGY TÖRVÉNY-SZÉK ELLEN. Zürichből jelentik: Az oroszági Krokban egy csoport fegyveres ember megtámadta a törvényszéket, ártalmatlanná tette a házfelügyelőt és családját, majd átkutatta a törvényszék irattárát. Az akták egy részét olvashatatlanná tették. Azt még nem állapították meg, hogy el is vittek-e az aktákból. Eddig 13 letartóztatás történt.

Adományok. N. N. Horváth Ferencné részére 300 leit, Kozma Ádám részére 150 leit, Seres Julianna részére 150 leit küldött. Rendeltetési helyére juttatjuk.

FELEMELTÉK A FÖLDGÁZ ÁRÁT TORDÁN. Saját tud. A tordai földgázelosztó részvénytársaság 1940 január 1 óta a háztartások által fogyasztott földgáz árát köbméterenként 10 banival felemelte. Az eddigi ár köbméterenként 1 lei 28 bani volt, az új díj 1 lei 38 bani. Torda lakosságát érzékenyen érinti ez az áremelés, mely fokozza az általános drágaságot, miután Tordán a lakóházak kétharmada gázfűtéses.

A KERESKEDŐK GÁZMASZKJA ÉS A LÉG-VÉDELMI ELŐADÁSOK. A Nagyvárad Kereskedői Tanács felhívja mindazokat, akik a Kereskedői Tanács által rendelték meg gázmáskájukat és ezideig nem fizették le a gázmáskok teljes árát, sziveskedjenek a még fentálló részleteket f. hó 18-ig, szerdán déli 1 óráig a titkári hivatalban lefizetni, hogy a gázmáskokat átvehessék és a tagoknak kiadhassák. A gázmáskok kiosztását f. hó 20-án kezdjük meg.

Idézés

453--1939.

Ugorcsák—Prosenyik-per

Tökési születésű és jelenleg ismeretlen helyen tartózkodó *Prosenyik Hermína* 28 éves római katolikus alperest a férje, *Ugorcsák József* által ellen indított köteleki perben ezennel megidézünk személyes megjelenésre vagy pedig törvényes képviselője által történő megjelenésre az Alba Iuliai Egyházmegyei Bírósághoz (Alba Iulia, Calea Reg. Ferdinand 11.) 1940 február 8-án d. u. 4 órára a megvitandó perkérdés megállapítása céljából vagy pedig ezen perkérdésnek aláírásával való elfogadására:

Bebizonyult-e jelen esetben házasságuk érvénytelensége felmentés nélkül kötött vörökonság címén?

Egyben felkérjük a főtisztelendő Egyházmegyei Főhatóságokat, a plébánosokat, a lelkészeket és a híveket, hogy — ha fentnevezett *Prosenyik Hermína* tartózkodási helyét ismernek — ezt ezen hirdetésre figyelmeztessék vagy pedig pontos címét az Egyházmegyei Bírósággal (Ordinariat Episcopesc rom. cat. Alba Iulia címen) közöljék.

A Bíróság 1939 december 15-én tartott üléséből.

Jakab László s. k.
szentszéki jegyző.

Dr. Kászoni Alajos s. k.
officiális.

Negyven százalékkal emelkedtek a baromfi-árak Nagyváradon

A vaj ára tovább csökken

Nagyvárad. Saját tud. A hétfői hetipiacon jó kis mértékű felhozatal mellett tartott árak alakultak ki. Nagy az áremelkedés a baromfi piacon és a liba ára körülbelül 40 százalékkal emelkedett. Ezzel szemben a vaj ára ismét csökkent. A zöldségtételek áremelkedése megállt. Részletes beszámoló a következő:

Zöldségpiac: levelesvaló zöldség kilója 10 lei, burgonya kg 3-4, vöröshagyma kg 5, fokhagyma kg 24, kaporban 20, káposztaféléből csak gyenge, fagyos árut hoztak föl, hordóskáposzta kg 10, karaláb db 1-2, retek db 1, cékla kg 3-4, torina csomója 4-5 lei, szárazbab kg 16-18, borsó kg 20, 24, 28, lencse kg. 24-28, köles kg. 20-22, árpa (kicsiben) kg 6, pörkölt árpa kg 18, málliszt kg 8, tengeri kg 5-6 lei.

Gyümölcsiac. A gyümölcsárak a multheti-vel szemben nagyobb felhozatal hatása alatt csökkentek. Legnagyobb a felhozatal almából. — **Részletes árak:** alma, fajta szerint kg 4, 6, 8, 12, 14 lei, körte kg. 8 lei, birsalma kg 16, papírhéjú dió kg 20, aszaltalma kg 16, vegyes aszaltalma (gyengébb minőségű) kg. 8, aszaltzilva kg 22, nagybányai aszalt zilva kg. 26 lei.

Tojás párja apró 5 lei, nagyobb 6 lei. **Tejpiac.** A vaj ára tovább csökken, úgy hogy a vízontelárusítók maguk kéri az alacsonyabb árra való maximálást. A tej ára tartott. Részletes árak falusiaknál. Vaj kg 68-75, tejföl literje 18-20, tejliterje 6, tehénturó kg 16. Vízontelárusítóknál: teavaj kg 110, főzővaj 80, tejföl 22, tehénturó kg 16, juhturó kg 40, sajt kg 40. Az árut természetesen maximális áron árulják. Virágméz kg 45, akácmez 48 lei. A főzőolaj literje 44 lei.

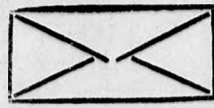
Baromfi piac. A baromfi piacon, mint említettük, negyven százalékos áremelkedés tapasztalható az elmúlt hetek áráival szemben, úgy hogy egy pár jobb csirkéért 120-130 leit és egy tökéletesen kihízott libáért 380 leit elkértek. Részletes árak a következők: Csirke párja 80 leitől fölfele, tyúk db 120-130 lei, hizott ruca db 130-140 lei, nagy pulyka 250-300, hizott liba kisbél 180-250 lei, tökéletesen kihízott 350-390 lei.

Terménypiac. Búza 490-500, rozsa 390-400, árpa (felhozatal) 470-480, zab 500, tengeri 360-370 lei. Az olajmagvak névleges ára (felhozatal és üzletkötések nélkül): napraforgó 470, tökmag 1475, repace 1300-1400 lei.

Allatvásár. Gyenge felhajtás mellett az élőmarhát 18-20 leies kilónkénti áron, míg a hizott disznót 28-31 leies áron vásárolták.

A CFR KEZESÉGNEL A LETÉTBELIEZENDŐ ÖSSZEG 25 SZÁZALÉKÁT NEMZETVEDELMI BONBAN IS ELFOGADJÁK. Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: A CFR igazgatósága közli, hogy minden olyan szállítást, vagy egyéb szerződéskötésnél szükséges garancianyújtás esetén, amennyiben ez a garancia meghaladja a 12 ezer leit, annak 25 százaléka nemzetvédelmi bonokban is letétbe helyezhető. A bonokat teljes névértékükben fogadják el.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK: Unió. Jobb írást is közöltünk már, sajnos egyik sem közölhető. — Nem közölhető versek: *Iff. O. G.* „Csak egyszer.” — *E. J.* „Van nekem egy édesanyám”, „A szegény ember”, „A tél”, — *P. A.* Verseiben nagyon szép gondolatok és költői képek esillannak meg. Írásai azonban sok helyen egyenetlenek, pongyolák, olykor prózáivá laposodnak. Ha nem veszi rossznéven, még azt tanácsolnánk, hogy *igyekezzék egyszerűbben, világosabban kifejezni gondolatait*, amelyek sokszor homályosak. Költői készsége egyébként meglepően friss és színes. Jókívánságait köszönjük, üdvözlét. — *Bellehemes.* A „Falukutatás” c. anekdotaszzerű írás általában az ilyen természetű írások, inkább illenek folyóiratokba, irodalmi lapokba, mint politikai napilapba. Sajnos nem tudjuk őket használni. — *Többeknek.* Itt írjuk meg, amit már több ízben közöltünk: versekkel, elbeszélésekkel, irodalmi természetű írásokkal szép irodalmi lapokhoz forduljanak olvasóink. Mi — politikai napilap lévén — csak kivételes esetekben közlünk verseket és irodalmi természetű írásokat. Ilyen írásokkal bírálat szempontjából is célravezetőbb szépirodalmi lapokhoz fordulni. Itt írjuk meg egyébként azt is, amit lapunk más helyén, hírvonatunk élén nap, mint nap közlünk, hogy kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza. Erre a feladatára egyetlen napilap szerkesztősége sem vállalkozik. „Takarodj.” Kedves és meleg diákkori történet, de terjedelme és formai hibái miatt nem használhatjuk. „Egy kis epizód „Nem közölhető.”



POSTAFIÓK

Uj megyei főmérnök. Megyery Bélát, a komoly felkészültségű, tehetséges magánmérnököt nagy elismerést jelentő kintutetés érte: a szilágy megyei államépítészeti hivatal főnökévé — sefűl szerviciului technic — nevezték ki. A rokonszenves és általános tiszteletnek örvendő Megyery Béla régi várad mérnökösaládból származik és kinevezése mindenfelé kellemes festinést keltett. Különös jelentősége van ennek a kinevezésnek már csak azért is, mert a rendkívül felelős, széleskörű szaktudást és felkészültséget igénylő állás betöltésénél nyilván a leg tárgyilagosabb elbírálás érvényesült, amikor egy fiatal, kisebbségi mérnökre esett a választás. Meg vagyunk róla győződve, hogy Megyery Béla, akinek eddigi munkásságát is lelkiismeretes pontosság, megbízhatóság és nagyvonalu szaktudás jellemezte, messzenőn meg fog felelni azoknak a követelményeknek, amiket új állásának betöltése megkíván. Megyery Béla egyébként már becsut mondott városunknak és elfoglalta állomáshelyét Zilahon ahol egészen bizonyos, hogy éppen olyan tiszteletnek és szeretetnek fog örvendeni, mint városunkban. — Itt írjuk meg azt a másik örvendetes hírt is, hogy Kernáts Ferenc nagyvárad magánmérnököt az itteni megyei mérnöki hivatalhoz nevezték ki.

Színes bál meghívót hozott a posta. A meghívó címlapján Debreceni László, a neves grafikus erdélyi motívumokkal díszített finom, művészi rajza: Lantos diák kézcsoóra járul kedveséhez... A meghívó a kolozsvári magyar ifjúság bálját hirdeti, amit január 23-án este fél 9 órai kezdettel tartanak meg a kolozsvári iparkamara új épületének termeiben. Köztudomásu, hogy a bált, amelynek jellegzetesen szép meghívóját évenként szétküldik, a kolozsvári egyetemi és főiskolai hallgatók rendezik és a bál jövedelme a szegénysorsu magyar főiskolai hallgatók anyagi támogatását szolgálja. Aki ifjúságunk sorsát, az erdélyi magyarság jövőjét szívén viseli, legalább levelekben és gondolatban ott lesz ezen a bál mulatságon, amikor a bált megnyitó csárdás első ütemei felhangzanak. És mindenki, aki csak teheti, anyagiakban is hozzájárul a bál sikeréhez, ami elsőrangu magyar kötelesség! A rendező bizottság címe: Hontert János, Cluj, Str. Duca 10. A fővédnökök névsora: báró Atzél Ede, gróf Bánffy Miklós, dr. gróf Bethlen György, dr. Inczedy-Jocksman Ödön, dr. György Lajos, báró Kemény János, Sulyok István, dr. Szász Pál, Szentkirályi Sámuel dr. Tavasz Sándor, gróf Teleki Ádám, dr. Vargha Béla, Vásárhelyi János, dr. Kristóf György. A bálnagyasszonyok: báró Atzél Edéné, báró Beremiss Elemérné, dr. György Lajosné, Hargittay Bertalané, báró Kemény Jánosé, dr. Kristóf Györgyné, Vásárhelyi Jánosé, dr. Vargha Bélané és gróf Bethlen Györgyné

Patzkó Magda ismét szerepel a budapesti rádióban. A Nagyváradról elszármazott neves zongoraművész, rádiószerrelése mindenkor kedves esemény a zenekedvelő közönség körében és szerepei-re művészi körök is méltán felfigyelnének. Patzkó Magda most január 19-én, pénteken lép ismét a budapesti rádió nyilvánosságára elé és romániai időszámítás szerint 1 óra 10 perckor kezd meg hangversenyét. Patzkó

Magda ezuttal az alábbi gazdag és változatos műsorral szerepel: 1. Bach b-dur preludium és fuga, 2. Chopin asz-dur impromu, 3. Goldmark G-mol prelud, 4. Godard b-dur keringő, 5. Chovan: Magyar este, Durand: Első kerülgő. A neves zongoraművész játékában minden bizonytal ezuttal is sokan fognak gyönyörködni a rádió hallgatói közül.

Álarcos jelmezes bált rendez az NSE. Az NSE (Nagyvárad Sport Egyesület) vezetősége ezidén is megrendezi álarcos jelmezes bálját, amely az idei báliszezon legszínesebb és leghangulatosabb estélyének ígérkezik. Az álarcos bált január 20-án tartják meg a Katolikus Kör termeiben. A rendezőség erre az alkalomra nem bocsajt ki külön meghívókat, hanem ezuton hívja meg tagjait, valamint azok hozzátartozóit és vendégeiket. A rendezőség kéri, hogy a résztvevők színes, ötletes jelmezekkel emeljék a bál hangulatát.

Özv. Possonyi Lászlóné halála. Nagyvárad uri társadalmának ismét nagy gyászja van: özv. Possonyi Lászlóné született Pavlicsek Anna, nyugalmazott ipari főfelügyelő, műszaki tanácsos özvegye, hétfőn hajnali 5 órakor, hosszas betegség után, 73 éves korában meghalt. Özv. Possonyi Lászlóné csendes visszavonultságban élt családjá körében és tizenkilenc évi özvegyége alatt csak a legszűkebb rokoni és baráti társaságokban fordult meg. Az idős utasszony legnagyobb öröme mindég az volt, ha fia: dr. Possonyi László, a „Vigilia” című folyóirat szerkesztője, a „Nemzeti Ujság” belső munkatársa, a neves író lelátogatott hozzá Budapestből. Hosszas betegsége alatt igazi keresztény türelemmel viselte szenvedéseit.

Temetése 17-én, szerdán délután 3 órakor lesz a Nicolae Zeiga-u. 13. szám alatti gyűzőházban az olasz sírkertben. A kedves, finomlelkű urasszony halálát gyermekei: özv. Vajna Jánosné Possonyi Margit, Tóth Béláné Possonyi Olga és dr. Possonyi László, valamint Vajna Olga férjzett ifj. Rác Józsefné, Tóth L. Béla unokái, Tóth Béla, ifj. Rác József veje, illetve unokaveje, Barna Sámuel sógora, özv. Pályi Sándorné szül. Kópál Erzsébet, özv. Pavlicsek Leoné szül. Fekete Gabriella, özv. Pályi Gyuláné szül. Kiss Anna, özv. Pápay Károlyné szül. Possonyi Erzsébet, Barna Sámuelné szül. Possonyi Margit sógorónői gyászolják.

Megjelent az Economic Press legújabb száma. Az Economic Press magyarul és románul megjelenő színvonalas közgazdasági folyóirat Bucurestiből ideérkező legfrissebb száma érdekes közleményeket tartalmaz azokról a változásokról, amelyek az 1940-es év folyamán várhatók a gazdasági élet különböző területein. Kiemeljük a lap fordulatát, eredeti riportjait a híres „cagoros” Grosz Jenőről, aki nemrégiben fűszerkereskedést nyitott Párizsban. Figyelemreméltó elemzést ad dr. Szász Pál a magyar gazdasági társadalom új hivatásáról, ezenkívül Barna Pál érdekes pénzügyi prognózissal szolgál az év gazdasági kilátásairól és számos más pénzügyi és gazdasági cikk teszi változatosabbá az Economic Press jól sikerült legújabb számát.

A Pusztai szerenádsikere a nagyvárad színházban. Nagy közönségsiker jegyében zajlott le szombaton este a Pusztai szerenáds című operett bemutatásának a nagyvárad színházban. A Thalia színtársulat operettgyűjtése színvonalas előadásban mutatta be a hangulatos, vidám daljátékot és a nézőteret zsufolással megtöltő közönség három órán keresztül valóban kitűnően szórakozott. Kitűnő primadonnánk Krémer Manci és Sándor Stéfi, a komikusok közül a pompásumoru Szendrey, Csóka József és Fülöp Sándor (udásuk legjavát nyújtották, de a rokonszenves és kellemeshangu fiatal bonviván Ditrói Béla is megérdemelt sikert aratott. Gróf László, az operett rendezője, a várad közönség régi kedvence, passzív szerepében is kellemes alakítást nyújtott. Báza Éva ügyes táncszámai nagyon tetszetek a közönségnek, de tehetséges játékaival a társulat többi tagja is atilusosan illeszkedett az előadás keretébe. A diszlemezés és a rendezés illuziókeltő, hangulatos volt. A zenekart Stefanidesz József vezette, a főle megszokott művészi főlényvel és lendülettel.

Schmiedt Béla
A megváltás szolgálja

XI. Pius pápa gyönyörű enciklikájában mutatott rá a papság hivatására s kötelességeire. Ennek a nyomán rajzolja a kitűnő író e naoy-szerű könyvben a gyakorlati papi élet szépségeit s m a g a s z t o s feladatait!

Ara fűzve 162 Lei és portó

KÖZGAZDASÁG

A szovjet orosz gazdasági viszonyok

Szemtanu előadása a szovjetgazdálkodásról

Budapestről jelentik: A Hollós Mátyás Társaságban dr. Wettstein Miklós, a Fanto Egyesült Magyar Ásványolajgyárak Rt. vezérigazgatója, előadást tartott Oroszországról. Dr. Wettstein személyes tapasztalatai alapján számolt be az Oroszországgal kapcsolatos gazdasági kérdésekről, miután tagja volt annak a delegációnak, amely a gazdasági kapcsolatok kimélyítése céljából utazott Moszkvába. A Hollós Mátyás Társaságban dr. Hennyey Vilmos államtitkár megnyitóbeszéde után nagy és előkelő közönség érdeklődéssel hallgatta dr. Wettstein előadását, amelyről az alábbi érdekes részleteket közöljük:

Legjobban meglepett bennünket mindjárt az ott tartózkodásunk elején, hogy — mint maguk is bevallották — nem voltak képesek a kommunizmust teljes egészében megvalósítani. A mai rendszeret ők szocializmusnak nevezik, ami tulajdonképpen államkapitalizmus. A pénz szerepét nem tudták megszüntetni és ezért lehetővé vált tőke gyűjtése és magántulajdon képzése. Kis családi házak, egyes paraszthirtokok, bizonyos számú állatok, a termelt gabonának egy hányada, a kisipar által előállított egyes cikkek és végezetül államkötvények képezhetnek magántulajdont. A társadalmi osztályok közötti különbség sem szűnt meg, csak egy eltolódás állott be: a régi közép- és felsőosztályok eltűntek és azok helyett az alsóosztályból alakult ki egy újabb közép- és felsőosztály. A hatalmat a kommunista párt tartja kézben, amelynek azonban a 170 millió embert számláló birodalomban csak 3 millió tagja van.

A szovjet által elért szándékolt teljes autarchia céljából a legnagyobb súlyt az ipar fejlesztésére kellett fordítani, nehogy iparcikkek behozatalára szoruljanak. 17 év alatt megtízszereződött az iparban foglalkoztatottak száma. A Szovjet-Birodalom már akkor abban a helyzetben volt, hogy úgy szólván az összes szükségelt cikket gyártani volt képes, a gyártmányok minősége azonban a legtöbb cikkekben messze elmaradt a külföldi cikkek minősége mögött, mert hiányzott a megfelelő szakértelem és gyakorlat. Az ipartelepeket a nagyobb városokba koncentrálták, aminek nemcsak ipari, hanem katonai célzata is volt.

A kereskedelmet szintén államosították, azzal a kivétellel, hogy egyes kisiparosok jogosítva vannak saját készítményeiket szabadkézben eladni. Vannak úgynevezett kollektív üzletek, amelyekben öles pénzért, de korlátolt mennyiségeket vásárolhatnak, viszont a kommerciális üzletekben korlátlanul, de kb. tízszeres áron fedezhetik szükségletüket, végül a Torgsin-üzletekben csak idegen valuta ellenében kaphatók árucikkek. Ezen utóbbiakban vásárolhatnak a külföldiek és azok, akik külföldről idegen valutára szóló utalványt kapnak.

A szovjetgazdálkodás a földművelés és állattenyésztés terén nemcsak hogy emelkedést nem tudott felmutatni, hanem ellenkezőleg, visszaesést okozott. Ugyanis a parasztok, az úgynevezett kulákok, a magántulajdon alapján állván, nem tudnak megbarátkozni a kollektív gazdálkodással. Annak ellenére, hogy a szovjethatóságok már lehetővé tették, hogy bizonyos számú háziállat saját tulajdonsággal képezhet és hogy a gabonának azt a részét, amely az adó fejében, továbbá az előírt hivatalos áron beszállítandó mennyiség, valamint az év folyamán nyert előlegek levonása után fennmarad, szabadon értékesíthetik, a parasztok mégsem művelik a kollektív gazdaságok (Kolhosz, Szovhosz) földművelési ügyét, mintha az sajátjuk volna. A másik oka a mezőgazdaság visszafejlődésének a mechanizálás. Így az a furcsa helyzet állott elő, hogy Oroszország, amely elsősorban földművelő és állattenyésztő ország volt, különösen húsneműekben gyakran szenved hiányt. Erdőgazdálkodásuk igen fejlett, ami nagy export lebonyolítását teszi lehetővé.

A kereskedelmi delegáció által meglátogatott városok közül Leningrád és Moszkva bírnak nagyobb jelentőséggel.

Leningrád teljesen nyugati befolyás alatt épült

és fejlődött, amely fejlődés azonban 1914-ben megállt. A városban az élet nem mondható élénknek, hiszen azáltal, hogy a birodalom székhelye Moszkvába helyeztetett, jelentősége lényegesen csökkent.

Moszkva Leningráddal ellentétben egy nagy városi fejlődést kelti. Lakosságának száma a forradalmi korszak óta megnégyszereződött, aminek következtében, hogy egyrészt a megnövekedett

lakosságot — bármennyire is igyekeznek a lakásépítésben új építkezésekkel segíteni — nem tudták eddig megfelelően elhelyezni, másrészt a közlekedési eszközök — villamos, autóbusz, trolleybus, taxik — nem képesek a forgalmat rendben lebonyolítani. Az utcákon állandóan nagy tömeg hullámzik fel és alá, de ebben a nagy tömegben nem látni egy mosolygó arcot sem, az emberek fáradtan, fásultan, rosszulöltözötten járnak dolguk után. A szovjet által elért vívmányokat egy külön múzeumban mutatják, ahol mindazon cikkek láthatók, amelyek előállítására a szovjet ipara képes. Moszkvában is találtunk képtárakat, amelyek mind a régi, mind a moderna művészet mestereinek alkotásait foglalják magukban, azonban a különböző művészetek közül a zene az, amelyre a legnagyobb súlyt helyezik és mind Moszkvában, mind Leningrádban a operaházak előadásai igen látogatottak. Mintegy 6 éve múltott annak, hogy a delegáció Szovjet-Oroszországhoz járt, azóta — mint értesülünk — sem politikai, sem gazdasági téren nem történt lényegesebb változás, s így talán nem érdektelen a fenti benyomások felelevenítése most, amikor az orosz- finn háború újból a Szovjetre irányítja a figyelmet.

Svájcban a raktárak megteltek importárúkkal

Csak minőségbuzát keresnek a magyarországi malmok. — A tengeri a budapesti tőzsde favoritja

Románia nagyobb mennyiségű tengerit szállít Magyarországnak

Budapestről jelentik: Az elmúlt árutőzsdei hét a minőségbuzák utáni érdeklődés jegyében telt el. A malmok, amelyeket többézer vagonos készlet átengedésével a Futura az év utolsó hetében teljes mértékben kielégített: csak minőségbuzákat keresnek, lehetőleg prompt szállításra. Ezzel szemben ilyen áru nem igen van a piacon — annak ellenére, hogy minőségbuzát jelenlegi legnagyobb külföldi bevők. Svájc, nem keres. Svájcba megállapodás szerűen 2500 vagon búza megy január, február és március havában. A minőségi áruért a svájciak lépcsőzetesen 0.25 sft.-kal többet fizetnének, ha szükségük volna minőségi áruira. A svájciak azonban egyrészt nagyon meg vannak elégedve a magyar szokványbuzával, másrészt pedig szeretnék a 2500 vagonos mennyiség nagyobb részét inkább koratavasszal átvenni, mint januárban és februárban.

Svájc nagy készletgyűjtési igyekezetében összes raktárait megtöltötte importárúval. Úgyhogy egyes külföldi agrártermékeket lényegesen az állomási átmenő raktárakban egyáltalán nem átmenetileg tárolni.

Ez a fő oka annak, hogy a magyar prompt búza iránt nem érdeklődnek és az árut inkább csak későbbi szállításra keresik.

Egyes malmok az egységes liszt típusok bevezetésével kapcsolatban azt panaszták, hogy a búza kiérlelési aránya nem felel meg számításainknak. Meg kell állapítani, hogy mindazon malmok részére, amelyek megfelelően modernül vannak berendezve: az egységes liszt típusok bevezetése csak előnyvel jár. A standardizált munka sok egyszerűsítést és megtakarítást tesz lehetővé, aminek értékét nem kell hővében vázolni.

Rozs nagyon kevés van a piacon. Ennek a fő okát abban keresik, hogy a rozskenyér fogyasztása az utolsó évben rendkívül megnövekedett. Az egyes taksációk szerint több mint a duplájára. Rozsból a múlt évben átmeneti készleteink sem igen voltak: hiszen a múltévi felvidéki és kárpátaljai katonai mezdulatok idején a katonaság élelmezése igen sok rozslisztet vett igénybe. A tengeri relative magas ára is előmozdítja a forgalomnak a vidéken való lebonyolítását és ezért kerül kevés áru a tőzsdére. Egyébként a rozsert — mint azt két héttel ezelőtt előre jeleztük — a svájciak most már szívesen felajánlják a 17 sft.-os árat. Hiába: megint olyan időket élünk, amikor a pénz fut az áru után...

A tengeri hetek óta a gabonátőzsde favoritja. Meglehetősen rövid idő alatt 10—12 százalékos áremelkedés állott elő a különböző szállítási és provenienciájú tengerinél, ami egyáltalán nem volt csodálatos azok számára, akik egyrészt tudták a fokozott hízlalási tevékenységről, másrészt számí-

tásba vették azt, hogy a tengeri relative alacsony árról „startolt”. Most azonban, mintha megtorpanóban volna a tengeri hossz, aminek egyik okaként az is szerepel, hogy a magyar kormány engedélyt adott 300 vagon román tengerinek a behozatalára. Ez a mennyiség már útban is van, a készletekben szűkölködő kárpáti vidékek részére, míg további 1000 vagon román tengeri behozataláról még tárgyalások folynak.

A zab és az árpa — mint minden árszabályozott főtermékünk — állandóan tartja a legmagasabb árat. A forgalom a maximált árak mellett sem jelentős, csupán a kiváló sörárpaiban van állandó üzlet.

A magvak és a hüvelyesek piacán feltűnően sok áru került fel kínálásra lucernamagból. Ugy látszik a termelési statisztikák e kiváló vetőmagurkban nem egészen megbízhatóak: már eddig is jóval több lucernamagot adtak el a termelők, mint amennyit (a statisztikák szerint) egyáltalán termeltek.

A közelmúltban felszabadított viktoriaborsóban a felszabadítás óta, mintegy 100—120 vagon kelt el a tőzsdén, további 100—150 vagon tételként ismernek, az ezzel a cikkek foglalkozó cégek. Ez a tény rámutat arra, hogy a szabad áralakulás visszaállítása egyes cikkeknel milyen jelentős készleteket hoz felszínre. A túlhajtásától sem kell félni. Az exportparitást a szabadforgalmú és kivitel szabadságot élvező áru ügysem fogja sohasem felemelni...

Újból szabályozzák az árakat a puhafatermelők. Kolozsvár. Saját tud. Január 11—12-én értekezletre jöttek össze az Ugir faszakosztályának az ország vezető puhafatermelő vállalatai, hogy az új árakat, úgy export, mint belföldi viszonylatban megállapítsák. Hírek szerint az új árak lényeges emelést fognak jelenteni.

Maximálták a táblaüveg árát. Bucarestből jelentik: A napokban megalakult a belföldi táblaüveggyárak kartelleje és eladási irodája. Alighanem ezzel kapcsolatban történt, hogy a nemzetgazdasági miniszterium most rendeletet adott ki, amelyben a következő maximális árakat állapította meg a táblaüvegek részére: falusi üveg 35 lei négyzetméterenként, 2 milliméterig terjedő vastagságú üveg 84 lei négyzetméterenként. A 2.5—3 milliméter vastagságú táblaüveget az 1935. február elsején érvényben volt kartelláraknál 15 százalékkal olcsóbban kell árusítani. A maximális árakhoz hozzá lehet számítani 3 százalékos hitelkockázat címén, továbbá a forgalmi adót és a szállítási költségeket.

SZÍNHÁZ

A Pusztai szerenáád hatalmas sikere Nagyváradon

Egész Nagyvárad arról a páratlan és megérdemelt sikerről beszél, amelyet a Pusztai szerenáád című operettjüdség aratott. Még a legöregebb színházjárók is azt mondják, hogy huszú évek óta nem volt olyan őszinte kiróbbanó sikere operettnek, mint a Pusztai szerenáádé. Eddig minden előadását teljesen zsúfolt nézőtér lapolta és kacagta végig. A páratlan siker viszont azzal magyarázható, hogy a Pusztai szerenáád nem egy szokványos átlagoperett, hanem egy épkézláb mesével, nagyszerű magyaros muzsikával rendelkező darab, amely az első perctől az utolsóig leköti a néző érdeklődését, s e mellett színes és változatos látványosságra is bőven van benne alkalom. A Thália társulata is mintha érezné, hogy ennek az operettnek az előadásával teljes mértékben megnyerte a nagyváradai közönség tetszését, a legteljesebb ambícióval és kedvvel játszik. Külön senkit sem lehet kiemelni, mert az együttes összességében, precíz munkájából és az ope-

rett hatalmas sikeréből mindenki egyformán veszi ki a részét. Szerda estig bezárólag szerepel a műsoron a Pusztai szerenáád.

— Ki gyereke vagyok én? — Csütörtök este zenés vígjáték bemutató. — A leghangosabb pesti zenés vígjáték siker az idén a Ki gyereke vagyok én? Színházunk csütörtökön mutatja be ezt az újdonságot parádés szereposztásban, szép kiállításban, nagyszerű rendezésben.

A THALIA OPERETT-TÁRSULATANAK MŰSORA:

Kedd este 9 órákor: **Pusztai szerenáád.**
Szerda este 9 órákor: **Pusztai szerenáád.** (Ötödészor.)
Csütörtök délután 5 órákor: **Mégis szép az élet.** (Első olcsó helyáru előadása.)
Csütörtök este 9 órákor premier: **Ki gyereke vagyok én???** (Premier bérlet 12. szám.)

SPORT

Nem tudtak megállapodni a Középeurópa Kupa kérdésében

Dunamedence Kupa mérkőzést rendez Románia, Magyarország és Jugoszlávia

Budapestről jelentik: Tegnap reggel megkezdődött a Középeurópai Kupa-konferencia. A tanácskozásokon képviseltette magát a cseh-morva védnökség, Szlovákia, Németország, Olaszország, Jugoszlávia, Románia és Magyarország.

Elsősorban a Középeurópai Kupa vonatkozó kérdéseket tárgyalták le. A Középeurópai Kupa kérdésében nem tudtak megállapodásra jutni. Ezért úgy határoztak, hogy egy kérdőívet küldenek szíjjel a konferencián résztvevő államok szövetségeihez, amelyre feleletet kérnek.

Hasonlóképp döntöttek az Európa Kupa kérdésében is.

A kérdőívekre adandó válaszokat összegyűjtik

és a végleges határozatot ezek alapján hozzák meg. Ezért március 9. és 10-én ismét összeülnek és akkor kerül sor a döntésre.

Elhatározták, hogy Magyarország, Románia és Jugoszlávia délkeleteurópai — Dunamedence — mérkőzéseket rendez. A három ország csapatai évenként kétszer találkoznak egymással. Ugyanakkor találkoznak az országok B. csapatai is.

A május 19-én Budapesten eldöntésre kerülő román-magyar mérkőzés már ezért a kupáért megy. Előzőleg a két ország ifjúsági csapatai ütköznek meg. Ugyanakkor Bucurestiben Románia-Magyarország B. válogatott mérkőzés lesz.

A jövőben csak román nemzetiségű játékosok szerepelhetnek az országos válogatottban

Economu Virgil szövetségi kapitány nyilatkozata. Jugoszlávia ellen már százszázalékos román együttes játszik

Bucurestiből jelentik: Economu Virgil román szövetségi kapitány nyilatkozott az egyik fővárosi sportlap munkatársának és többek között a következőket mondotta:

— Első teendőm lesz felkeresni az ország jelentősebb központjait, ahol személyesen figyelem meg a játékosok teljesítményét. Azt mondhatnám, hogy

majdnem minden kerületi csapatban van egy-két válogatott jelölt.

A január 28-iki ülés után előbb Erdély központjait kerestem fel. Kolozsváron például nagyon sok fiatal és tehetséges játékos van. Felkeresem a csapatok edzéseit és a tapasztalatok alapján jelölöm ki a játékosokat.

Az újságírónak arra a kérdésére, hogy a jövőben milyen elvek szerint állítja össze az országos válogatottat, Economu Virgil a következőkben nyilatkozott:

Az ezévi válogatott mérkőzéseken teljes egészében román nemzetiségű játékosokat használnak.

Ez az elv egyaránt vonatkozik az A) és B) csapatokra. A március 3-án lejátszásra kerülő román-jugoszláv mérkőzésen már százszázalékos román

csapatot állítunk ki. Ne féljünk attól, hogy nem állíthatunk ki erős csapatokat. Nagyon sok kiváló román játékos van, csak fel kell kutatni őket és rendszeres kiképzésben részesíteni.

A szövetségi kapitány ezután a C) és D) csapatok szerepéről beszélt és hangsúlyozta, hogy már ebben az évben is több mérkőzést rendeznek a harmadik és negyedik csapat részére. Ezekben a csapatokban az újonnan felfedezett fiatal játékosok kapnak helyet.

Kolozsváron és Cernovít-ban is győzött a Ferencváros

A Ferencváros jégkorongútoi romániai portyájuk során Cernovitzban két, Kolozsváron egy mérkőzést játszottak. Mindhárom mérkőzést fölényesen nyerték. Eredmények:

Cernovitz, pénteken: Ferencváros—Dragos Voda 6:2 (2:1, 3:1, 1:0), szombaton: Ferencváros—Dragos Voda 6:1 (3:1, 2:0, 1:0).

Kolozsvár, vasárnap: Ferencváros—KKE 2:0 (1:0, 0:0, 1:0).

Külföldi sporteredmények

Torino: A Davis Cup rendszerű olasz-magyar fedettpálya-teniszmérkőzés, amelynek visszavágó jellege volt, 3:2 arányban ismét olasz győzelemmel végződött.

Athén: Hungária-görög válogatott 1:1 (1:0). A Hungária gólját Dudás lőtte.

Bologna az őszi olasz bajnok. Rómából jelentik: Olaszországban tegnap befejezték az őszi bajnokságokat. Az őszi bajnok a Bologna csapata lett 20 ponttal. Mögötte a Genova és Ambrosiana következik 19—19 ponttal.



Pekka Niemi, a finn síkfutóhajnok, most őrmester a finn hadseregben. Ez a kép teljes téli felszerelésben ábrázolja.

Szolgálatos gyógyszerárak Nagyváradon:

Kedden a következő nagyváradj gyógyszerárak tartanak szolgálatot:
Mátyás király, Str. Vlăhuța No. 46. Telefon 21-34. (Ajtay).
Irgalmasok, Boulevardul Regele Ferdinand 27. Telefon 14-84.
Minerva, Piața Unirii.
Salvator, Str. Alexandri. (Németf). Telefon 16-07
Sabina, Piața Mihai Viteazul. Telefon 15-28.

Apróhirdetések

Lakás

szavanként 3 lej

Kiadó

Str. Pasteur 58. 2 szobás magánház. Ertekezhetni: Nagyváradon, Str. Moldova 89.

Elveszett

szavanként 1 lej

Elveszett

január 3-án, a Sas-utca elején Nesvera Ferencné személyazonosságát bizonyítványa. Megtalálót kéri, szolgáltatassa vissza Nagyvárad, Str. Take Jonescu 63. szám alá, vagy a kiadóhivatálba.

Adás-vétel

szavanként 3 lej

PUHA ÖLMÖT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t.

Veszek

arany, ezüst, briliáns tárgyakat. Herbet ékszeráruház. Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 3.

Eladó:

ródlí, cserepes virágok, kis spór. Nagyvárad, Str. Bratianu 61. szám.

Zongora,

sürgősen eladó. Bövebet a házigazdánál, Nagyvárad, Str. Nicolae Zeiga 50. szám.

Allást keres

szavanként 1 lej

Apolónó

hosszu gyakorlattal beteghez ajánlkozik. Vitéz, Nagyvárad, Str. Cogălniceanu 51. szám.

Vincellér

jó bizonyítvánnyal állást keres. Cim. Nagyvárad, Calea Victoriei 59. szám. Telefon 39-59